

SÄRSKILT UTLÅTANDE

ÖVERSIKTSPLAN 2022 FÖR SIGTUNA KOMMUN

Innehåll

1.	Läsanvisning	4
2.	Föreslagna ändringar av planförslaget	4
3.	Hur granskningen bedrivits	5
3.1.	Digitala granskningsmöten via Teams	5
3.2.	Trycksaker och annat material	5
3.3.	Webb och sociala medier	6
3.4.	Kungörelse	6
	Inkomna synpunkter och kommunens ställningstaganden	7
4.	Om översiktsplan 2022	7
4.1.	Processen att ta fram planförslaget	7
5.	Utvecklingsinriktningar	9
5.1.	Mångsidig blandstad och levande landsbygd	9
5.1.1	Bebyggelseutveckling i strategiska lägen	9
5.2.	Attraktiva och klimatsmarta trafiksystem	9
6.	Geografiska områden	9
6.1.	Märsta	9
6.1.1	Märsta station	9
6.1.2	Eneby	10
6.1.3	Rävsta (Eneby söder om väg 263)	10
6.1.4	Västra Steninge slottsby, etapp 2	11
6.1.5	Valsta	12
6.1.6	Parker i Märsta	12
6.2.	Regionala stadskärnan Arlanda-Märsta	13
6.2.1	Arlandastad väster om E4	14
6.2.2	Östra Arlandastad	15
6.3.	Sigtuna	15
6.3.1	Västra Sjudargården	15
6.3.2	Hällsboskogen	16
6.3.3	Generellt om Sigtuna	16
6.4.	Rosersberg	17
6.4.1	Generellt om Rosersberg	17
6.4.2	Västra Rosersberg	18
6.4.3	Verksamhetsområde öster om Rosersberg	19
6.4.1	Krogsta	19
6.5.	Landsbygd	20
6.5.1	Granby	21
6.5.2	Odensala	21
6.5.3	Lunda	21
6.5.4	Bebyggelseutveckling på övriga landsbygden	21
6.5.5	Generellt om landsbygd	22
7.	Arbetsplatser och näringsliv	23
8.	Mötesplatser	23
8.1.	Offentliga rum	23
8.2.	Idrott och rekreation	23
8.2.1	Service	23
9.	Grön infrastruktur	24

9.1.	Grönstruktur.....	24
9.2.	Lagskyddade områden.....	25
9.3.	Blåstruktur.....	26
10.	Trafik och mobilitet.....	26
10.1.	Kollektivtrafik.....	26
10.1.1	Förlängning av Roslagsbanan.....	27
10.1.2	Arlandabanan.....	27
10.1.3	Nya Märsta station och kapacitetstärkning på Ostkustbanan	28
10.2.	Väginfrastruktur	28
10.3.	Gång- och cykel.....	29
10.4.	Infrastruktur på vatten	30
11.	Tekniska anläggningar.....	30
11.1.	Karta	30
11.2.	Vatten och avloppssystem	30
11.3.	Hållbar energiförsörjning och minskad energianvändning	30
11.4.	Avfallshantering och återbruk.....	30
11.5.	Digital infrastruktur	31
12.	Klimatanpassning, hälsa och säkerhet.....	31
12.1.	Hälsa och säkerhet.....	31
12.1.1	Transporter av farligt gods	31
13.	Regionala och mellankommunala intressen.....	31
14.	Riksintressen och andra värden.....	32
14.1.	Riksintresse enligt 3 kapitlet miljöbalken.....	32
14.1.1	Riksintresse för kommunikationer	32
14.1.2	Totalförsvarets militära del.....	34
14.2.	Kulturmiljövård.....	35
14.2.1	Venngarn.....	35
14.2.2	Fysingen.....	35
14.3.	Geografiska riksintresseområden enligt 4 kapitlet miljöbalken.....	35
14.3.1	Mälaren med öar och stränder	35
14.4.	Andra värden.....	36
14.4.1	Miljö kvalitetsnormer (MKN)	36
14.4.2	Skyddsavstånd	36
15.	Planeringsunderlag.....	37
16.	Synpunkter på Hållbarhetskonskvensbeskrivning och miljökonsekvensbeskrivning.....	38
16.1.	Generellt om hållbarhetskonskvensbeskrivningen.....	38
17.	Övrigt.....	39
17.1.	Redaktionella synpunkter.....	39
17.2.	Instanser utan erinran eller som avstår från att yttra sig.....	40
17.3.	Svar till övriga frågor	40
17.3.1	Sigtuna stad	40
17.3.1	Sigtuna stadsängar.....	40
17.3.2	Förbättrad busstrafik	40
18.	Bilaga 1 – Länsstyrelsen i Stockholms granskningsyttrande.....	41

1. Läsanvisning

Detta särskilda utlåtande innehåller dels en redovisning av hur granskningen har genomförts och dels en sammanställning av skriftligt inkomna granskningssynpunkter med kommunens kommentarer och redovisning av de förslag som synpunkterna gett anledning till, i enlighet med 3 kap. 17§ i plan- och bygglagen.

Synpunkterna är insorterade under rubriker som följer kapitelindelningen i planförslaget. Kommunens svar och ställningstaganden syns i kursiv stil med indragna stycken.

För svar till synpunkter som varken berör eller kan hanteras av översiktsplanen har en särskild rubrik lagts till i slutet av handlingen, ”svar till övriga frågor”.

Länsstyrelsens granskningsyttrande redovisas tillsammans med översiktsplanen och följer med som bilaga i det särskilda utlåtandet.

Samtliga granskningsyttranden och samrådsyttranden som inkommit i planprocessen finns listade och registrerade och är offentliga handlingar. De går läsa i sin helhet efter förfrågan hos kontaktcenter@sigtuna.se.

Information om samrådets genomförande och samrådssynpunkter som inkommit och vad dessa resulterade i, redovisas i Samrådsredogörelsen.

Samtliga handlingar som utgör Översiktsplan 2022 för Sigtuna kommun finns tillgängliga på kommunens hemsida www.sigtuna.se/oversiktsplan.

2. Föreslagna ändringar av planförslaget

De synpunkter och förslag som inkommit under granskningstiden har inte föranlett några väsentliga förändringar av planförslaget.

Länsstyrelsens granskningsyttrande resulterar inför antagandet i några rättelser och förtydliganden i planförslaget, såsom kompletterande text för miljö kvalitetsnormer för vatten, att ytterligare kartlager i den digitala översiktsplanen läggs till liksom en förtydligande beskrivning i text av det som kallas ”påverkansområde övrigt” för Riksintresset för totalförsvarets militära del.

På fyra ställen under kapitlet ”Riksintressen och andra värden” läggs inför antagandet text till om att: ”Länsstyrelsen framför i sitt granskningsyttrande en avvikande åsikt. Se vidare bifogat yttrande från Länsstyrelsen”. Detta görs där kommunen och Länsstyrelsen inte är helt samstämmiga.

Kommunen har i övrigt sammanfattningsvis framför allt förtydligat följande:

- En precisering införs till antagandet om att de två föreslagna kollektivtrafiknoderna i området runt Arlandabanan består av ett stationsförslag och ett förslag till kollektivtrafiknod, ej spårbunden.
- Kompletterande texter och planeringsinriktningar angående grön infrastruktur införs till antagandet. Bland annat genom ett tillägg i utvecklingsinriktning ”Robusta och gröna livsmiljöer” om att kartläggning av naturvärden ska göras samt textförtydligande av ställningstagande om de gröna kilarnas prioritet i avsnittet om grönstruktur och i avsnittet om bebyggelseutveckling i Västra Steninge slottsby.
- Ett felaktigt inritat förslag till verksamhetsområde på kommunal mark i Rävsta tas till antagandet bort från mark- och vattenanvändningskartan.
- För översiktsplanen relevanta rekommendationer från hållbarhetskonsekvensbeskrivningen inarbetas i bland annat utvecklingsinriktning ”Robusta gröna livsmiljöer”, i varsin kompletterande planeringsinriktning för Sigtuna och Rosersberg, i planeringsinriktning för hälsa och säkerhet samt i avsnitten om buller och miljö kvalitetsnormer för luft och partiklar.

Utöver det görs till antagandet ett antal rättelser och korrektur i text och karta samt korrigerings av layouten och införande av aktuella statistikuppgifter.

3. Hur granskningen bedrivits

Granskningfasen pågick mellan 6 december och 14 februari. Under granskningen inkom 75 synpunkter varav 45 från invånare och föreningar. Missivet skickades till myndigheter samt föreningar och företag, totalt 264 mottagare.

Samtliga översiktsplanens granskningshandlingar har funnits att tillgå på kommunens hemsida: planförslaget, samrådsredogörelsen inklusive Länsstyrelsens samrådsyttrande bilagt, tillhörande hållbarhetskonskvensbeskrivning inklusive miljökonsekvensbeskrivning, beslutsprotokoll om granskning, sändlista samt tidigare handlingar från samrådet. Översiktsplanen finns även som digital översiktsplan, utformad för att vara lättanvänd via datorskärm och mobilskärm.

Yttranden kunde under granskningstiden lämnas via hemsidas webbformulär, via post eller e-post. Alla synpunkter har registrerats, behandlats och besvarats och förslag till ändringar har sammanställts för vidare intern bearbetning. De ändringar av granskningshandlingen som föreslås har godkänts internt av strateger och berörda tjänstemän samt politisk styrgrupp innan de inarbetas till antagandehandlingen.

3.1. Digitala granskningsmöten via Teams

På grund av Covid-restriktioner kunde inte fysiska granskningsmöten genomföras. Därför hölls digitala granskningsmöten dit allmänheten och andra intresserade kunde anmäla sig via hemsidan. Mejladress var nödvändigt för att kunna skicka ut länk för deltagande på mötena. På mötet inbjöds även politiker från den politiska styrgruppen för översiktsplanearbetet att delta. Mötena leddes av Bygg- och miljönämndens ordförande och tillika ordförande för den politiska styrgruppen för översiktsplanen, Mats Weibull (M). Tjänstemän deltog som sakkunniga för att bistå i frågorna från allmänheten.

Två digitala granskningsmöten genomfördes. Det första handlade om Märsta-Arlanda-Rosersberg-Landsbygd och det andra om Sigtuna-Landsbygd. Cirka 10 deltagare från allmänheten närvarade sammanlagt.

3.2. Trycksaker och annat material

Affischering genomfördes på kommunens avfallskärl Bigbelly vid Märsta station, Märsta centrum, Valsta centrum och Valsta grönstråk, Rosersberg samt Strandpromenaden. Tyvärr kunde inte biblioteken annonsera eftersom de hölls stängda på grund av Covid-restriktionerna.

Ett vykort trycktes upp med information om samrådstiden samt datum för de olika digitala granskningsmötena. Vykorten distribuerades via Direktreklam till alla hushåll i kommunen, inklusive landsbygdens alla postlådor. Vykortet skulle distribueras för sig, och inte som en del av en reklampacke. Annons sattes in i lokaltidningen Mitti Sigtuna med samma information. Inför informationsmötenas genomförande, sattes en extra annons in i lokalpressen.

Kommunens kontaktcenter har fungerat som en central plats för informationsinhämtning för dem som önskat direktkontakt och hämta tryckta exemplar av översiktsplanen med tillhörande bilagor och dokument.

3.3. Webb och sociala medier

Översiktsplanens granskningsförslag fanns i digital version och som nedladdningsbar pdf. Ett viktigt mål för den digitala översiktsplanen samt webbformuläret är att de ska vara lättillgängliga och lättanvända även via mobiltelefon.

En kungörelse publicerades som annons i dagspress, samt på kommunens anslagstavla. Granskningstiden kommunicerades via hemsidan på den officiella anslagstavlan, samt via översiktsplanens eget så kallade ”rum” www.sigtuna.se/Oversiktsplan och i nyhetsflödet på hemsidan. På Facebook och Instagram publicerades också flera inlägg om att granskningen pågick, och med hänvisningar och länkar till hemsidan för att alla enkelt skulle kunna yttra sig. Hemsidan innehöll ett webbformulär där synpunkter kunde skrivas och skickas direkt till Kontaktcenter. Intill webbformuläret fanns information om hur man anmälde sig till de digitala samrådsmötena.

3.4. Kungörelse

Granskningen kungjordes den 4 december i Dagens nyheter, Svenska dagbladet, Uppsala nya tidning och tidningen Mitt i Sigtuna, såväl som på kommunens anslagstavlor, inklusive den digitala anslagstavlan.

Inkomna synpunkter och kommunens ställningstaganden

4. Om översiktsplan 2022

I processen med att ta fram samråds-, granskning och antagandehandling har många varit involverade. Tjänstepersoner och chefer för kommunens olika förvaltningar och bolag har arbetat tillsammans med en politisk styrgrupp. Arbetsmöten på olika tema har genomförts, både internt inom kommunen och i tidiga dialoger med barn- och skolungdomar. Resultat från en kartdialog och en landsbygdsdialog som genomförts under 2020 utgör också ett underlag för översiktsplanens inriktning.

Synpunkter från samråds- och granskningsskede under 2021 och 2022 har arbetats in i antagandehandlingen. Även rekommendationer från hållbarhetskonskvensbeskrivningen har arbetats in i översiktsplanen efter samråd och granskning. En sammanfattning av samrådets yttranden med kommunens svar finns redovisade i en samrådsredogörelse. En sammanfattning av granskningens yttranden med kommunens svar finns redovisade i detta särskilda utlåtande. Båda dessa dokument kan du hitta på www.sigtuna.se/oversiktsplan. Där kan du också läsa mer om de tidiga dialogerna. Samtliga inkomna yttranden finns att tillgå i sin helhet hos kommunens diarium.

4.1. Processen att ta fram planförslaget

Miljöpartiet anser att planförslaget bör granskas på nytt. De framför som anledning att de förändringar som gjorts mellan samråds- och granskningshandling inte är transparenta samt att tillägget av bebyggelseutveckling i Västra Steninge slottsby är av större magnitud än vad som är syftet med planprocessen ur ett demokratiskt perspektiv för bland andra organisationer och kommunens invånare. Miljöpartiet har också hittat en felaktighet i mark- och vattenanvändningskartan.

Kommunen delar inte miljöpartiets uppfattning om att planförslaget bör granskas på nytt. Den demokratiska processen följs i enlighet med Plan- och bygglagen.

Miljöpartiet har valt att inte delta i den politiska styrgruppens arbete med planförslaget och istället lämnat ett eget yttrande under samråd och granskning

Det är ett korrekt förfarande att efter samrådet pröva de eventuella förslag om ändringar och tillägg som inkommit. Det medför att planförslaget utvecklas mellan samråd och granskning. För planförslaget till ÖP2022 utvecklades utpekad bebyggelseutveckling genom att ett nytt område för småhusbebyggelse, Västra Steninge slottsby, lades till och ett annat, Norr om Aspvägen, utgick. Området Eneby reviderades med hänsyn till bland annat regionala och lokala natur- och friluftslivsvärden. Se vidare svar under punkt 6.1.4 Västra Steninge slottsby.

Både framförda synpunkter och de förändringar och nya förslag som inkomna yttranden under samrådet resulterat i, finns redovisade i samrådsredogörelsen som följde med granskningshandlingen. Där beskrivs också under punkt 3 hur samrådet bedrivits.

På motsvarande sätt sammanställs i detta särskilda utlåtande de synpunkter som kommit fram under granskningstiden och kommunen redovisar de förslag som synpunkterna ger anledning till. Se även information om hur granskningen bedrivits under punkt 3.

Kommunen tackar miljöpartiet för att de uppmärksammat felaktighet i mark- och vattenanvändningskartan och planförslaget revideras inför antagandet enligt synpunkten. Se vidare svar under punkt 6.1.3 Rävsta.

För kännedom så har kommunen utöver samråd och granskning även genomfört tidiga dialoger i syfte att kommunicera och inhämta synpunkter från kommuninvånare,

organisationer och andra instanser. Det går att läsa mer om dialogerna på kommunens hemsida: www.sigtuna.se/oversiktsplan, och i samrådsredogörelsen under punkt 3.4 Tidig dialog.

En politisk styrgrupp vald av kommunstyrelsen deltar kontinuerligt i arbetet med att ta fram planförslaget. Parallellt med arbetet att ta fram en ny översiktsplan genomför kommunen en strategisk miljöbedömning i enlighet med miljöbalken och med syfte att integrera miljöaspekter i planeringen och beslutsfattande så att en hållbar utveckling främjas.

Miljöpartiet nämner även tillkommande styrdokument och underlag som anledning till att planförslaget bör granskas på nytt.

Här föreligger nog ett missförstånd, inga styrdokument har tillkommit under tiden mellan samråd och granskning. För att tillgodose synpunkter i samrådet så har däremot planförslaget till granskningen kompletterats med ett förtydligande av styrdokumentens användning, årtal och beslutande nämnd i bland annat avsnitten "Planeringsunderlag" och "Begrepp och ordförklaringar inom grön infrastruktur". Arbetsunderlag tillkommer så länge arbetet är igång, det hör till processen.

Miljöpartiet noterar vidare att flertalet av de synpunkter som partiet lämnade in under samrådet är obesvarade eller hänvisas till andra planprocesser, löpande texter eller framtida planerade styrdokument.

Alla yttranden som inkommit liksom de svar som skickats in via webbformulär under samrådet och granskning är registrerade och diarieförda och går läsa i sin helhet efter förfrågan hos kontaktcenter@sigtuna.se.

I samrådsredogörelsen och i detta särskilda utlåtande har synpunkterna sammanställts och besvarats och de förslag och synpunkter som framförts och som lett till revideringar redovisas. Synpunkterna är uppdelade utifrån kapitelindelningen i planförslaget.

Både politiker och tjänstemän har deltagit i framtagandet av svaren och förslagen till ändringar i planförslaget.

Kommunen uppfattar att miljöpartiet med uttrycket "obesvarade" menar att synpunkten inte har föranlett någon åtgärd eller förändring i planförslaget.

I en översiktsplanprocess görs en mängd avvägningar och beslut och tyvärr finns ett antal synpunkter från miljöpartiet, likväl som från andra, som inte har kunnat tillgodoses. Det kan till exempel vara förslag som är för detaljerade för att hanteras i en översiktsplan eller förslag som innebär nya uppdrag till förvaltningar inom kommunen.

Gällande översiktsplan kommer under varje mandatperiod att aktivt utvärderas genom att en planeringsstrategi tas fram (Plan- och bygglagen, 3 kapitlet, 23§).

Under framtagandet av planeringsstrategier har kommunen möjlighet att undersöka om förutsättningar har förändrats efter att översiktsplanen antogs och om behov finns av att ge uppdrag till förvaltningen om att ta fram nya utredningar, planer eller program. Under denna process kan lämpligen nya uppdrag föreslås liksom ytterligare detaljerade utredningar.

5. Utvecklingsinriktningar

5.1. Mångsidig blandstad och levande landsbygd

5.1.1 Bebyggelseutveckling i strategiska lägen

Trafikverket, Region Stockholm och Sigtuna Vatten och Renhållning AB ser positivt på planens generella inriktning att kommunens tillväxt ska ske längs viktiga pendlings- och kommunikationsstråk, exempelvis Märsta och Rosersbergs stationer.

Trafikverket framför vidare att några synpunkter kvarstår från samrådsyttrandet, till vilka Trafikverket alltjämt hänvisar.

Dessa synpunkter har tagits upp igen under relevant punkt i detta särskilda utlåtande.

5.2. Attraktiva och klimatsmarta trafiksystem

Region Stockholm ser positivt på att utvecklingsinriktningen kompletterats med skrivningen om ”att viktiga infrastrukturåtgärder ska vidtas innan större exploatering påbörjas”. De anser att det skulle vara en styrka om ovanstående skrivning och förhållningssätt fördes in som en planeringsinriktning för den regionala stadskärnans utveckling.

Eftersom skrivningen gäller för fler områden än den regionala stadskärnan, är innehållet lämpligast som en del av utvecklingsinriktningen för hela kommunen.

Tillväxtverket anser att Sigtuna i förslaget till översiktsplanens utvecklingsinriktning tar hänsyn till både sin regionala roll med utpekade regionala stadskärnan Arlanda-Märsta såväl som sin roll nationellt med Arlanda som nationell nod i transportsystemet.

6. Geografiska områden

Synpunkter för respektive geografiskt område presenteras nedan under rubriker som motsvarar planförslaget. Om synpunkter berör flera områden eller område utan egen rubrik i planförslaget har dessa samlats under nya rubriker, till exempel ”Generellt om Märsta”.

6.1. Märsta

6.1.1 Märsta station

Trafikverket skriver att ombyggnation av Märsta station svarar mot en tydlig brist i järnvägssystemet och behöver genomföras. Den har emellertid inte kunnat inrymmas i Trafikverkets förslag till ny Nationell plan.

Kommunens planering för den regionala stadskärnan framgår av översiktsplanens utvecklingsinriktning ”Attraktivt och klimatsmart trafiksystem” samt flera olika avsnitt såsom den Regionala stadskärnan Arlanda-Märsta och i kapitlet ”Trafik och mobilitet”.

Utöver detta vill kommunen här framhålla några punkter angående Märsta station:

- *En Avsiktsförklaring tecknades den 26 maj 2021 mellan Trafikverket, Region Stockholm och Sigtuna kommun avseende ombyggnad av Märsta station, sex månader innan Trafikverkets förslag till ny nationell plan publicerades.*
- *Arlanda flygplats är av nationellt och regionalt intresse. I förslaget till nationell plan är inte de infrastrukturensatsningar inkluderade som är avgörande för att kommunen, i egenskap av värdkommun för Arlanda, ska kunna utvecklas hållbart eller bidra till Arlandas funktion att skapa utvecklingskraft för hela landet. En utbyggd kollektivtrafik mellan Märsta och Arlanda är också viktiga parametrar i stärkandet av redundansen till och från Arlanda.*

Infrastrukturen i Sigtuna kommun och runt Arlanda är eftersatt redan idag. Nödvändiga åtgärder behöver finansiering före 2040 innan genomförandeprocess kan starta.

- *Kommunen bedömer att utvecklingen inom regionala stadskärnan Arlanda-Märsta är av största vikt för hela landets utvecklingskraft, innovation och internationella konkurrenskraft. Utöver det tillkommer den eventuella flytten av Brommas flygtrafik till Arlanda samt bostadsmålet i RUF2050 som förutsätter tillväxt och kollektivtrafikresande i tillväxtzonerna i ytterkranskommunerna.*
- *Även sett utanför länsgränsen är Märsta station en nyckelplats för ökad tillgänglighet till Uppsalas boende- och arbetsmarknad. Märsta station har ett ackumulerat behov av ombyggnad och dras med säkerhetsproblem, trygghetsproblematik och behovet av ökad turtäthet för att kunna öka andelen kollektivtrafikresenärer. Kommunen har redan, i ett projekt tillsammans med Regionen, behövt medfinansiera en ombyggnad av biljetthuset för att förbättra resenärsflödet. Utöver detta behöver uppställningsplats tillföras vid stationen.*
- *Infrastruktursatsningar, framförallt på kollektivtrafik, i Sigtuna kommun är av lokalt, regionalt (och nationellt) intresse. Exempelvis behöver en kapacitetsstark stadsexpressbuss Sigtuna-Märsta-Arlanda etableras.*

Privatpersoner anser att det är viktigt att Märsta station byggs om till en modern och tillgänglig station, som har ett stort serviceutbud och plats för större resandevolymer. En person lyfter specifikt behovet av funktionsanpassade offentliga toaletter vid Märsta station. Ett ytterligare önskemål i samband med stationens ombyggnad är möjligheten att vänta inomhus på bussarna. Det anges även att frågan om Märsta stations utveckling bör vara prioriterad hos alla inblandade aktörer, att den bör ingå i trafikverkets nationella plan, samt att processen att utveckla stationen har varit långdragen och hamnat mellan stolarna. En person vill veta när stationen är planerad att byggas om och hur det kommer att gå till.

Kommunen delar uppfattningen att Märsta station behöver moderniseras och byggas ut så att trafiksystemet motsvarar kommunens tillväxt. I samverkan med berörda aktörer verkar kommunen för att Märsta station ska omvandlas till en regional bytespunkt med smidig omstigning mellan trafikslagen och hög tillgänglighet till regionen. Den precisa utformningen av nya Märsta station hanteras inte inom översiktsplanen.

En detaljplaneprocess har inletts för Nya Märsta station och inom ramen för detaljplanearbetet kommer det finnas tillfälle för allmänheten att lämna sina synpunkter.

6.1.2 Eneby

Trafikverket efterlyser ett utvecklat resonemang kring kollektivtrafikförsörjning Eneby, samt för barriärbrytande anläggningar.

Kommunen hänvisar till framtida samarbete med Region Stockholms trafikförvaltning och bussbolag, samt att kommunen verkar för utvecklad linje mellan Sigtuna stad-Märsta-Arlanda vilket utvecklingen av Eneby bidrar till. I förslag till budget för 2022 finns ett uppdrag att testa Boverkets verktyg för att göra ekosystemtjänstanalyser. Eventuella ekodukter och liknande barriärbrytande anläggningar behandlas i efterföljande planering.

6.1.3 Rävsta (Eneby söder om väg 263)

Miljöpartiet framför att samrådsförslaget visade en felaktig karta för Eneby (Rävsta) där jordbruksmark anges som förslag till verksamhetsområde. Området är inte lämpligt för verksamheter, dels för att det ligger på jordbruksmark, dels för att det gränsar till Rävsta

naturreservat. Området var också felaktigt redovisat i samrådsversionen av planförslaget eftersom det där markerades som befintligt verksamhetsområde i mark- och vattenanvändningskartan.

Kommunen tackar miljöpartiet för att detta har uppmärksammats. Det har tyvärr blivit fel, både i samråds- och granskningsförslaget. Mark- och vattenanvändningskartan revideras inför antagandet enligt synpunkten. Skräfferingen tas bort till antagandehandlingen och visar lagret landsbygd, som här består av jordbruksmark och naturmark vid Rävstatippen.

6.1.4 Västra Steninge slottsby, etapp 2

Försvarsmaktens synpunkter på den föreslagna bebyggelseutvecklingen kan innebära risk för skada på riksintresse redovisas under punkt 14.1.2 Riksintresse för Totalförsvarets militära del.

Miljöpartiet anser att en fortsatt utveckling av Steninge slottsby kan vara möjlig, men med vissa förbehåll. Bland annat framför miljöpartiet en oro om negativ påverkan på både friluftsliv, kultur- och naturvärden samt att området kan bli segregerat genom ett homogent bostadsutbud och ett högt bilberoende. Miljöpartiet föreslår att planförslaget ska redovisa att området inte ska bebyggas innan det får en god kollektivtrafikförsörjning, att byggnation ska innehålla olika typer av bostads- och upplåtelseformer samt att Järvakilen och känsliga samband och dokumenterade natur- och friluftsvärden skyddas och kompenseras.

Miljöpartiet ger också förslag på att compensation kan ske genom reservatsbildning av ett specifikt område söder om lervarufabriken samt området med strandskyddad mark mellan lervarufabriken och Rävsta.

Efter att förslag kom in under samrådet om tillägg i bebyggelseutveckling i Västra Steninge slottsby gjorde kommunen en egen utredning och bedömde att det är positivt med en komplettering i området med ytterligare småhusbebyggelse. Planförslagets område är anpassat till rådande natur- och kulturvärden samt till befintligt bostadsområde i Steninge slottsby. Det breddar underlaget för service, kollektivtrafik och skola i området. Förslaget skapar även möjligheter till att stärka och utveckla rörelsemönster mellan områden av olika karaktär till och från befintliga och nyanlagda målpunkter.

Planförslaget beskriver vidare bland annat i planeringsinriktning för "Trafik och mobilitet" att: "Vid utbyggnad av nya områden ska förutsättningar för kollektivtrafiken skapas samt gång- och cykelbanor vara i funktion vid första utbyggnadsetappen för att skapa hållbara resor från början." Detta gäller alltså även en eventuell tillkommande bebyggelse i Västra Steninge slottsby. Likaså är det en uttalad princip hos Trafikförvaltningen, Region Stockholm, att kollektivtrafikförsörjningen följer befolkningsprognosen. Kommunen arbetar för att förtäta området och därmed förbättra underlaget för kollektivtrafikförsörjning. För att undvika att området blir isolerat kommer en väg att öppnas norrut, i takt med att deletapperna färdigställs.

Exakt vilken typ av bebyggelse, vilka områden som fredas, var utblickar ska finnas med mera, preciseras i kommande detaljplaner.

Till antagandet kompletteras planförslaget i kapitlet "Grön infrastruktur" med ytterligare ett förtydligande om att "översiktsplanens förhållningssätt och ställningstagande är att utformning och placering av bebyggelse ska ske så att de gröna kilarnas funktion och värden bibehålls". Likaså adderas fler exempel på hur detta kan göras i beskrivningen av bebyggelseutveckling i Västra Steninge slottsby.

För kännedom så har Länsstyrelsen påbörjat ett förarbete för att kunna bilda ett naturreservat. Det ersätter det naturvårdsavtal som fastighetsägaren och kommunen

skulle teckna i och med att Steninge slottsby skapades. Naturreservatet hanteras som en utvidgning av Västerängsudds naturreservat.

Flera privatpersoner vill att bilvägen mellan Steninge slottsby och Steningehöjden återöppnas. Att slippa åka runt området skulle underlätta vardagen och vara bättre ur miljösynpunkt. Det vore även bättre säkerhetsmässigt, då det i sådana fall finns ytterligare en väg in och ut från området samt blir närmare till den nya brandstationen. Det har även inkommit önskemål om en mindre matbutik till Steninge slottsby, samt en fråga om huruvida skola och förskola kommer att byggas i området.

Bilvägen mellan Steninge slottsby och Steningehöjden färdigställs och öppnas när sista etappen med bostäder inom Steninge slottsby påbörjas. Detta hanteras inom projektet för Steninge slottsby. Förskola och grundskola är planerade att ligga mitt i området, i nuläget finns en provisorisk förskola bakom Stenladan. Tomterna för dessa ändamål är privatägda. Centrumverksamheter har planlagts till området vid Stenladan, i den södra delen av Steninge slottsby.

6.1.5 Valsta

Miljöpartiet anser att översiktsplanen bör ange inriktningar och rekommendation till en fördjupad översiktsplan för Valsta.

Under arbetet med att ta fram en översiktsplan görs inga fördjupade översiktsplaner. Översiktsplanens uppgift är att belysa kommunens fysiska planering utifrån ett helhetsperspektiv. Under avsnittet Geografiska områden finns i planförslaget planeringsinriktningar som åsyftar hela Märsta, där Valsta ingår som en del av Märsta. De socioekonomiska ojämlikheter som miljöpartiet lyfter är hanterade konkret under avsnitt såsom "Mötesplatser", "Arbete och näringsliv", "Regionala stadskärnan" med flera. Det är kontraproduktivt att stigmatisera särskilda platser i kommunen, socioekonomisk utsatthet eller följer av olikhet i socioekonomisk status finns på flera platser än de av miljöpartiet utpekade.

6.1.6 Parker i Märsta

En person anger att det behövs ett säkert promenadstråk mellan Söderbrinken och Sätunaparken, då trafiken över innegården vid Skolgatan 6 har ökat. En annan person anger att det behövs bättre gångvägar till industriområdet och Plantagen, då de nuvarande saknar säkra övergångar för att ta sig vidare. Personen anger att det i kommunen generellt finns många gångvägar, men att dessa saknar förbindelse med varandra.

Till antagandehandlingen kompletteras planförslaget med en formulering om att även passagemöjligheten mellan handelsområdet söder om Arlandastad och vidare norrut till Brista verksamhetsområde bör utredas.

Synpunkten om säkert promenadstråk framförs till berörd förvaltning.

En person anser att centrala Märsta behöver en välplanerad trädgård, med mycket blommor och gott om sittplatser. Ett annat förslag är att grönområdet bakom Förskolan Tingvalla utvecklas till att bli mer som en park, genom plantering av träd, anläggning av lekplats och sittplatser intill buskaget. Personen tillägger att det är viktigt att grönområden bevaras i tätbebyggda områden, vilket även framhålls i ett yttrande om Kanonkullen. I detta anges att de boende som nyttjat Kanonkullen som naturområde är besvikna över att deras namninsamling mot trädfällning och bebyggelse vid Kanonkullen inte beaktats. Området anses fungera som en grön korridor, vars höga värden för invånarna och djurlivet påverkats negativt av fällningen av träd. Personen vill att översiktsplanen preciserar vad som är planerat för området samt skogspartierna som avgränsas av Norrbackaskolan och angränsande vägar.

En av planförslagets huvudinriktningar är att beakta vikten av att bevara sammanhängande grön infrastruktur samt utveckla gröna miljöer i samspel med

bebyggelseutvecklingen. Parker ska möta många olika behov och vara en trygg och säker mötesplats för alla människor. De har betydelse för biologi, klimat och som en del i den vackra staden. Sigtuna kommun vill med väl valda punktsatser skapa vackra, upplevelserika och säkra gröna miljöer som också kan ge förutsättning för ökad biologisk mångfald för både kommuninvånare och besökare. De senaste åren har upprustning gjorts av flera grönområden och parker, bland annat Borgmästarängen och Valstastråket. Satsningarna på närrecreation i tätorterna fortsätter och upprustning av Kanonkulleparken är en sådan satsning.

Kanonkulleparken utvecklas utifrån en medborgardialog, där personer i olika åldrar och kön fått besvara frågor om hur de ser på Kanonkulleparken idag och vad som kan utvecklas. Kanonkulleparken kommer att stå färdig till sommaren 2022 och kommunens vision är att parken ska bli en trygg och fin mötesplats för alla åldrar, med plats för både rofylldhet och rörelse. Den rensning av vegetationen som skett har delvis till syfte att öka den upplevda tryggheten i parken.

6.2. Regionala stadskärnan Arlanda-Märsta

Trafikverket anser att den regionala stadskärnans gräns inte ska utvidgas. Region Stockholm anser inte heller att markanvändningen som föreslås för den utökade kärnan går i linje med RUF5 2050, som med regionala stadskärnor avser täta sammanlänkande kärnor med urbana kvaliteter i kollektivtrafiknära lägen.

Kommunen menar att översiktsplanen är kommunens viljeinriktning, ett officiellt ställningstagande kring vilken utveckling kommunen ser i området. Region Stockholms planerade översyn av regionala stadskärnorna välkomnas.

Region Stockholm anser vidare att översiktsplanens beskrivningar för den regionala stadskärnan inte hanterar de strategiska frågor som finns. Samplanering av bebyggelse- och transportinfrastruktur samt genomförande och konsekvenser av föreslagna åtgärder behöver hanteras samlat för kärnan. De är svåra att hantera för enskilda detaljplaner.

Kommunen menar att översiktsplanen beskriver de olika behoven och visar lösningar som skulle tillmötesgå de transportbehov som blir konsekvensen av planering för en växande Arlandastad. Nästa steg är nu att i samverkan med stat och region säkerställa en god framkomlighet och tillgänglighet. Resultatet av arbetet arbetas in i kommande kontinuerlig översiktsplanering.

Region Stockholm anger att föreslagen markanvändning i delar av Arlandaområdet idag saknar kollektivtrafik och förutsätter stora kollektivtrafikinvesteringar som det saknas finansiering för. Detta ligger därför längre fram i tiden och regionen föreslår 2050 som tidshorisont.

Planförslaget har ett tidsperspektiv som sträcker sig fram till och med år 2035 och kommer att vägleda i prioriteringar och inriktningar för fortsatt planering och beslut om mark- och vattenanvändning. Inom planperioden förväntas omvärldshändelser ske och statliga beslut fattas som kan ändra planeringsförutsättningarna och göra det nödvändigt med en översyn av översiktsplanen. Kommunen arbetar med kontinuerlig översiktsplanering och har därför bedömt att ett knappt 15-årsperspektiv är lämpligt. Planförslaget grundar sig på de utmaningar och mål som kommunen har idag för ett hållbart samhälle i framtiden.

Gällande översiktsplan kommer under varje mandatperiod att aktivt utvärderas genom att en planeringsstrategi tas fram. I planeringsstrategin lyfts viktiga strategiska frågor för att nå målen i kommunens vision för hållbar utveckling av den fysiska miljön och hur detta kan genomföras. Tidshorisonten ses också över och likaså uppdaterar

kommunen i planeringsstrategin om några förutsättningar har förändrats efter att översiktsplanen antogs och om behov finns av nya utredningar, planer eller program.

Tillväxtverket anser som en generell synpunkt att bättre samordning av lokala och regionala planeringsprocesser bidrar till ett effektivare hållbart regionalt utvecklingsarbete. Regional fysisk planering underlättar lokal och regional samordning och behöver därför bli en integrerad del i arbetet med kommunal översiktsplanering. Sigtuna kommun tar i förslaget till översiktsplanens utvecklingsinriktning hänsyn till både sin regionala roll med utpekade regionala stadskärnan Arlanda-Märsta såväl som sin roll nationellt med Arlanda som nationell nod i transportsystemet.

Arlandastad Group anser att den fördjupade översiktsplanen (FÖP) för Arlandaområdet från 2006 ska fortsätta gälla. Att upphäva den innebär osäkerheter för utvecklingen inom den regionala stadskärnan för Arlanda. De pekar även på de underlag som borde ha redovisats, som gällde för ÖP2014 samt för FÖP för Arlandaområdet. Arlandastad Group menar även att vägledning för de olika stadsdelarna blir otydligare om FÖP:en upphör att gälla. Även avvägningen mellan riksintressena blir otydligare utan FÖP för Arlandaområdet.

Planförslaget revideras till antagandet så att två kollektivtrafiknoder redovisas, varav endast ett är ett förslag till spårbundet stationsläge.

Planförslaget understryker att framtida planering i regionala stadskärnan måste ske i nära samarbete med berörda parter och pekar ut möjliga åtgärder och behov i stadskärnan. Behovet av att samordna investeringar inom den regionala stadskärnan hanteras i ett första skede utanför ramen för plan- och bygglagen, genom andra samarbetsprocesser.

Planförslaget ändrar inga villkor för de flygsäkerhetstekniska beräkningarna eller för strukturen för fortsatt utbyggnad utan hänvisar till FÖP för Arlandaområdet i de tekniska beskrivningar om flygsäkerhet och den struktur som beskrivs som underlag för framtida framtagande av styrdokument och planer.

6.2.1 Arlandastad väster om E4

Region Stockholm är positiva till Sigtuna kommuns ambition att stadsutveckla i kollektivtrafiknära lägen. Dock finns synpunkter och ett önskemål om ytterligare dialog mellan kommunen och regionen.

Kommunen delar uppfattningen om att fördjupad dialog är nödvändig och ser fram mot kommande samarbete.

I privatpersoners yttranden lyfts att resenärer till Arlanda ska lockas att stanna i Sigtuna kommun, att kommunen ska vara attraktiv för möten och mässor, samt fungera som bas för besök till Stockholm, Uppsala och andra närliggande attraktioner. Två personer menar att Arlandastad Golf attraherar många besökare till kommunen och ger ett stort mervärde för kommuninvånarna, varpå golfbanan bör vara kvar i nuvarande skick och omfattning. En person har hört att platsen planeras för nationellt sportcentrum och anser att det ändamålet inte passar för platsen, då flygbuller gör att det periodvis inte går att kommunicera på golfbanan. Ett nationellt sportcentrum bör samverka med golfbanan istället för att ersätta den. Personen anser vidare att Arlandastad Golf ska ingå i kategorin större idrottsanläggning av regional betydelse i översiktsplanen.

Planförslaget redovisar området där golfbanan finns som befintlig besöksanläggning. I den användningen kan ingå andra typer av idrottsanläggningar och mötesaktiviteter. Vilka besöksnäringarna är och kan vara hanteras inte inom ramen för översiktsplanen.

6.2.2 Östra Arlandastad

Trafikverket avråder starkt mot att i nuläget gå vidare direkt från översiktsplan till detaljplan för utvecklingen av områdena öster om E4:an, inom den regionala stadskärnan. Visionen att etablera 50 000 arbetsplatser och besöksintensiva verksamheter i den regionala stadskärnan överskrider vida antagandena i Trafikverkets basprognos.

Kommunen hänvisar till att trafikverkets basprognos innehåller problematiska grunddata. Se vidare svar i samrådsredogörelsen punkt 12.1 Ett utvecklat och hållbart trafiksystem, sidan 51-52. Kommunen vill inleda en Arlandaförhandling med berörda myndigheter för att hitta helhetslösningar för Arlandastadens utveckling och de behov av infrastrukturinvesteringar som finns redan med dagens transportsituation.

Trafikverket påtalar att kommunen inte har presenterat något underlag som visar hur en exploatering öster om E4:an påverkar och är förenlig med befintlig och planerad kommunikationsstruktur. Trafikverket står därför fast vid tidigare bedömning att föreslagen markanvändning i planens tidsperspektiv mot 2035, bedöms leda till så hög trafikbelastning att trängsel kommer påverka E4:ans och E4.65:ans funktion på ett påtagligt sätt. Trängseln riskerar att få konsekvenser för mellankommunala kommunikationer samt för tillgängligheten till Arlanda flygplats, vilket kan inverka menligt på Sveriges nationella och internationella tillgänglighet. Trafikverket menar att den försämrade funktionen innebär en påtaglig skada på riksintressena E4 och E4.65.

- *Parterna inom samarbetet Airport City Stockholm har initierat ett arbete med en gemensam trafikanalys för den regionala stadskärnan. Styrelsen för Airport city Stockholm har nu godkänt trafikanalysen. Det är det första steget för att kunna arbeta vidare med analysresultatet.*
- *Kommunen förordar en Arlandaförhandling*
En Arlandaförhandling är avgörande för att huvudstadsregionen fortsatt ska vara attraktiv och konkurrenskraftig i framtiden, och därmed även är av avsevärt nationellt intresse. De många viktiga trafikinvesteringsbehoven behöver samordnas över länsgränserna och i samarbete med flera myndigheter. Många planerade statliga åtgärder behöver samordnas med kommuner och intressenter. Några åtgärder har redan utredningsuppdrag, andra är vilande och ytterligare andra är förhandlingsfrågor såsom avstigningsavgift och gemensamt biljettsystem över länsgränsen. För att få till ett samlat grepp med maximal nytta, ser kommunen att det behövs en Arlandaförhandling.

6.3. Sigtuna

6.3.1 Västra Sjudargården

Flera personer har angivit att de inte stödjer utvecklingen av Västra Sjudargården. Det som framför allt lyfts fram är byggnationens påverkan på naturmiljön och att de boendes närhet till naturen försvinner om området byggs. En person menar att det befintliga naturområdet är en viktig länk mellan Mälaren och Hällsbo skogsområde, samt att skogsområdet redan inskränks av bostäderna i Sigtuna Stadsängar. En annan privatperson är orolig över ökade bullernivåer och anger att trafik samt buller längs Sjudargårdsvägen redan har ökat sedan Stadsängarna byggdes. Vidare anges att kommunen istället bör fortsätta bygga vid Sigtuna Stadsängar där det finns infrastruktur, samt synpunkter om att det inte är önskvärt eller anses hållbart att bygga nya bostadsområden innan påbörjade nya stadsdelar och områden blivit klara.

Områdets natur- och friluftsvärden är viktiga förutsättningar som planeringen behöver ta hänsyn till. Avsikten är att utreda Västra Sjudargården för en småskalig utveckling av småhus, med naturpräglad karaktär och terränganpassning. Bebyggelse placeras i

anslutning till befintliga vägar och på ett sådant sätt att allmänheten har fortsatt åtkomst till omgivande friluftsområden. Avsikten är inte all mark inom de skräfferade områdena i markanvändningskartan ska bebyggas. I planförslaget pekas lägen för bostadsutveckling ut, men exakta volymer och utbyggnadstakt fastställs inte. Innan byggnation kan bli aktuellt tas en detaljplan fram. I detaljplaneskedet utreds många frågor i detalj, exempelvis vilken bullerpåverkan från trafik som kan tillkomma och om bulleråtgärder behövs.

Fastighetsägarna till en av fastigheterna vid Sjudargården är positiva till att området bebyggs, men framhåller vikten av att exploatering sker varsamt. De anger att det även finns intresse hos dem att exploatera en del av området i egen regi, men i dialog med kommunen.

Ni är välkomna att kontakta kommunen. På kommunens hemsida finns information om framtagande av detaljplan och ansökan om planbesked.

6.3.2 Hällsboskogen

Miljöpartiet vill att Hällsboskogens naturreservat & naturskydd utvidgas som en kompensation för förändrad markanvändning vid Hällsboskogen.

Planförslaget har inte kunnat tillgodose kravet på kompensation i form av utvidgning av Hällsboskogens naturreservat. Planförslaget beskriver under avsnitt "Hällsboskogen" planförslagets inriktning. En detaljplanprocess är i skrivande stund också startad och arbete med ett samrådsförslag pågår.

En privatperson anger att Hällsboskogen är en stor resurs och är tacksam om skogsområdet inte blir plats för bebyggelse.

En del av Hällsboskogen avses utredas för en varsam utveckling av småhus. I planeringen är det viktigt att hitta balansen mellan rekreativa intressen och boende i området. Skogskänslan ska i huvudsak bevaras och planeringen behöver ta hänsyn till områdets alla frilutsvärden.

6.3.3 Generellt om Sigtuna

En privatperson anser att bebyggelseutvecklingen kring Sigtuna stad är oroande och menar att stadens småskalighet och karaktär riskerar att försvinna. Det känns inte genomtänkt att addera ytterligare bostadsområden, då vägar och kollektivtrafik redan idag är underdimensionerade. Vidare anges att service i Sigtuna inte har hängt med i expansionen varpå personen anser att det är bättre att expandera i Märsta. En annan person anser att det är roligt att Sigtuna växer, men att ökad trafik och slitage på allmänna ytor är negativa aspekter av detta som gör det svårt att känna ro i sin hemmiljö. Även denna person menar att hänsyn till det växande flödet av människor behöver tas innan ytterligare förtätning sker. Vidare undrar personen vad kommunen har för plan mot trafikbuller.

Befolkningen i kommunen växer och det finns ett stort behov av bostäder. I planförslaget har strategiskt intressanta områden för bebyggelseutveckling identifierats och i Sigtuna rör det sig om Hällsboskogen samt Västra Sjudargården. Motiven bakom utpekanden är främst områdenas närhet till befintlig service, kollektivtrafik och infrastruktur. Att i huvudsak koncentrera ny bebyggelse till lägen som har dessa kvaliteter är avgörande för att samhället ska kunna växa på ett hållbart sätt. I takt med att kommunens befolkning växer ökar behovet av mångfunktionella naturområden, parker och vattenmiljöer. En utmaning och utgångspunkt för planeringen är att värna och utveckla naturmiljöer samtidigt som samhället växer och markanvändningen blir mer effektiv. Kommunen delar uppfattningen om att satsningar på infrastruktur och kollektivtrafik behövs, vilket nämns i utvecklingsinriktning "Attraktiva och klimatsmarta trafiksystem" samt i kapitlet "Trafik och mobilitet". I planförslaget pekas lägen för bostadsutveckling ut, men exakta volymer och utbyggnadstakt fastställs inte.

Innan byggnation kan bli aktuellt tas en detaljplan fram. I detaljplaneskedet utreds många frågor i detalj, så som exempelvis vilken bullerpåverkan från trafik som kan tillkomma och om bulleråtgärder behövs.

En person påtalar att bevarande av små naturmiljöer har högt värde för bevarande av biologisk mångfald. Därför anser personen att kilen mellan Ragvaldsbo gårdsväg och Uppsalavägen ska skyddas från röjning/ingrepp, då kilen är viktig för djur och insekter.

I antagningshandlingen görs inte ytterligare detaljeringar men kommunen tackar för förslagen och tar dem med sig i vidare naturvårds- och detaljeringsarbete för den gröna infrastrukturen.

En privatperson ifrågasätter förtätning av Täl och huruvida det är nödvändigt att ta bort de små grönområden som finns kvar. Personen undrar om det finns behov av ett köpcentrum och huruvida det kommer att finnas parkeringsplatser där, samt var återvinningen kommer vara. Vidare påtalar personen att det finns fridlysta blommor och barn som leker i området.

Arbetet med att ta fram en detaljplan för bostäder och centrumändamål vid Södertäl är under uppstart. Huvudändamålet för detaljplanearbetet är bostäder och kommunen ser inte något behov av ett köpcentrum men däremot att utveckla mötesplatsen. Med ordet centrumändamål avses all sådan verksamhet som behöver ligga centralt eller på annat sätt ska vara lätt att nå. I detaljplaneskedet utreds många frågor i detalj och när ett detaljplaneförslag sänds ut på samråd finns möjlighet att lämna synpunkter på förslaget.

En person framför önskemål om vinterförvaring för segel- och motorbåtar, enligt en bifogad skiss.

Kommunen tackar för förslaget på den inskickade skissen. För närvarande finns inga utvecklingsplaner i området.

6.4. Rosersberg

6.4.1 Generellt om Rosersberg

Trafikverket menar att planskild korsning under järnvägen inte ska fortsätta att utredas. Sedan Trafikverket skrev sitt samrådsyttrande har en annan lösning föreslagits.

Kommunen verkar för att kopplingen över Ostkustbanan återställs. En statlig korsningspunkt ska anläggas vid Slottsvägen eller i annat lämpligt läge för att ersätta den stängda korsningen.

Trafikverkets senaste förslag till åtgärder till kommunen för att möjliggöra fortsatt stängning av Slottsvägen är inte godtagbara och otillräckliga. Kommunen delar inte slutsatsen att det inte behövs en planskild korsning. Kommunen önskar dialog och samarbete för att tillsammans komma fram till den bästa långsiktiga lösningen.

Länsstyrelsen lägger till att förslaget med en bro medför påtaglig skada på riksintresset Fysingen vilket framförts i yttrandet över Trafikverkets samrådsremiss (1st dnr 343-12065-2019) samt (1st dnr 343-27529-2019), förutom att området har ett omfattande fornlämningskydd. Vidare menar länsstyrelsen att kopplingen mellan Rosersbergs slott och Norrsunda kyrka är av underordnad betydelse för riksintresset och de uttryck som riskerar att påtagligt skadas.

Kommunen förespråkar en planskild korsning som innebär en tunnel under järnvägen, just för att inte korsningen ska utgöra skada på riksintresset. En tunnel skulle minimera inverkan på landskapet kring Norrsunda kyrka med bibehållen framkomlighet för boende i Rosersberg med omgivningar. Se vidare svar under punkt 10.2 Väginfrastruktur – välfungerande väginfrastruktur i Rosersberg.

En person anger att till skillnad från andra kommundelar domineras markanvändningen i Rosersberg av verksamheter, industri och bostäder, varpå det är viktigt att värna om den natur som finns kvar istället för att bygga ut befintliga verksamhetsområden. Personen anser att det skräfferade området vid Rosersbergs station, norr om befintligt verksamhetsområde på markanvändningskartan på s. 45, ska lämnas orört. Vidare anser personen att det behövs en bred naturpassage öster om järnvägen, för att koppla området kring Fysingen närmare Rosersberg. Då detta område pekas ut som samhällets primära rekreationsområde anser personen att det måste göras lättillgängligt. Flera personer framhåller att skogsområdet öster om järnvägen är en viktig tillgång för rekreation.

Kommunen delar uppfattningen om att det är viktigt att värna den gröna infrastrukturen inom och i anslutning till Rosersberg. Det skräfferade området norr om befintligt verksamhetsområde vid Rosersbergs station är en del av planprogrammet Mer Rosersberg. Avsikten är inte att all mark inom de skräfferade områdena i markanvändningskartan ska bebyggas. Innan byggnation kan bli aktuell tas en detaljplan fram och i detaljplaneskedet utreds många frågor i detalj.

Synpunkter från allmänheten lyfter även att Rosersberg överlag är i behov av större skyddszoner samt åtgärder mot ljus- och bullerstörningar. En person anser att det i översiktsplanen ska anges att rejäla skyddszoner alltid ska finnas mellan bostadsområden och verksamhetsområden, i syfte att värna om de boendes hälsa.

Bullersituationen i Sigtuna kommun är komplex då den omfattar ett stort antal bullerkällor. Frågor kring olika former av påverkan och huruvida bulleråtgärder behövs utreds i detaljplaneskedet.

Vidare anges att motiven till utvidgning av den regionala stadskärnan samt eventuella negativa konsekvenser av detta behöver tydliggöras i översiktsplanen. En person menar att det enligt RUFSS 2050 blir enklare att exploatera t.ex. jordbruksmark i Rosersberg i samband med utvidgningen. Personen anser också att det i översiktsplanen bör anges att Rosersbergs kombiterminal främst är avsedd för gods som kommer norrifrån, av miljöskäl. Vidare hoppas personen att det som står i översiktsplanen angående järnvägscentrum och rangerbangårdar stämmer samt att kommunen står fast vid detta i framtida planering.

Motiven till kommunens förslag att utvidga den regionala stadskärnan klargörs i avsnittet "Regionala stadskärnan Arlanda-Märsta" samt i Trafikkapitlet. Rosersberg logistikområde är en viktig nod med stora och små logistikföretag beläget vid E4 och Ostkustbanan vars kombiterminal för omlastning mellan järnväg och väg är av nationell betydelse. Både Arlanda och Rosersberg utgör en del i det europeiska transportnätverket TEN-T, som är av internationell betydelse.

Flera personer anger att det behövs en passage över eller under ostkustbanan för häst, cykel- och gångtrafik som ersätter den nu stängda. Detta för att säkra och försköna infarten till Västra Rosersberg samt av säkerhets- och redundansskäl för t.ex. räddningstjänst.

Kommunen verkar för att kopplingen över Ostkustbanan återställs. En statlig korsningspunkt ska anläggas vid Slottsvägen eller i annat lämpligt läge för att ersätta den stängda korsningen.

Trafikverkets senaste förslag till åtgärder till kommunen för att möjliggöra fortsatt stängning av Slottsvägen är inte godtagbara och otillräckliga. Kommunen delar inte slutsatsen att det inte behövs en planskild korsning. Kommunen önskar dialog och samarbete för att tillsammans komma fram till den bästa långsiktiga lösningen.

6.4.2 Västra Rosersberg

Flera privatpersoner har uttryckt missnöje mot antalet bostäder som planeras i Västra Rosersberg. Den utveckling som föreslås är enligt en person väsensskild från vad Rosersberg

är för plats, då det enligt personen är småskaligheten, lugnet och närheten till natur som har lockat många människor att bosätta sig i Rosersberg. Personens uppfattning är att Rosersberg i översiktsplanen ses som ett utvecklingsbart industriområde och att visionerna om Rosersberg kretsar kring det. Det finns oro för att ett stort antal nya invånare leder till problem och det anges att en skola med nästan 1000 elever inte blir en bra skolmiljö för barnen. Västra Rosersberg måste skalas ned för att uppfattas som en trygg och hållbar stadsdel. Det bör gå att få underlag till ett nytt stationsnära centrum även med ett mindre antal nya invånare. En person anser att det finns ett antal utmaningar gällande buller som behöver lyftas i översiktsplanen. Bostadsområdet placeras bredvid ett industriområde och en större skyddszon mot detta behövs. Rosersbergs skjutbana, försvarsmaktens militära övningsområde samt ökad trafik med godståg genom Rosersberg medför också bullerstörningar. Personen undrar hur kommunen tänkt åtgärda dessa störningar för invånarna i Västra Rosersberg och anser även att översiktsplanen bör ange hur området är tänkt att integrera med Anstalten Storboda. Vidare anser personen att verksamhetsområdet som ska utvidgas intill det nya bostadsområdet, ska ersättas med ett bostadsområde istället.

Planförslagets planeringsinriktningar för Rosersberg är bland annat att Rosersberg ska utvecklas med ett större och varierat utbud av boendeformer, utökad service, icke störande verksamheter (som kontor och handel) samt fler mötesplatser, samtidigt som natur- och kulturmiljöer tillvaratas och utvecklas. De utmaningar som tas upp lyfts i planprogrammet för Mer Rosersberg. Planprogrammet har liksom översiktsplanen en vägledande funktion och är inte juridiskt bindande. I detaljplaneskedet utreds många frågor i detalj, exempelvis vilken bullerpåverkan som kan tillkomma och om bulleråtgärder behövs.

6.4.3 Verksamhetsområde öster om Rosersberg

Sigtuna Vatten & Renhållning AB påminner om sitt samrådsyttrande som tog upp befarade problem med sulfid och arsenik i marken, särskilt i det planerade verksamhetsområdet öster om Rosersberg och anser att synpunkterna har uppmärksammats till viss del. Sigtuna Vatten & Renhållning AB vill dock tydligt poängtera svårigheten och risken att bygga i sådan mark, och att utredningar måste genomföras som visar att reservvattentakten inte riskerar att påverkas, om man ska arbeta vidare med planerna för området.

Utöver redan införda ändringar till granskningen så kompletteras planeringsinriktning för Hälsa och säkerhet inför antagandet med tillägget "samt risk för spridning av förorenat vatten." I sin helhet lyder planeringsinriktningen då:

"Vid misstanke om förekomst av arsenik och sulfid i jord och/eller berg ska undersökning ske i tidigt skede av planeringen, samt vid annan lovgivning. Nödvändiga åtgärder ska vidtas vid kommande exploatering för att undanröja risker för människors hälsa och miljön, samt risk för spridning av förorenat vatten".

6.4.1 Krogsta

Boende i Krogsta är missnöjda med detaljplanen för Brista verksamhetsområde, norr om Krogsta by och föreslår flera ändringar av kartor i översiktsplanen som dels ska skydda naturmiljön, dels minska störningarna från etableringen av industrier som planen medger. Personerna vill att bullerdämpande åtgärder i Krogsta läggs till i översiktsplanen och att översiktsplanen betonar att den kvarvarande landsbygdsmiljön inte ska användas för andra ändamål. En person vill att formuleringen ändras på sidan 60 angående jordbruksmark samt att kartan ändras för skydd av grön infrastruktur samt påtalar att behovet av skydd ökar när de nya bostäderna väster om järnvägen byggs, eftersom skogsområdet väster om Krogsta är militärt övningsfält.

Detaljer kring uppföljning och genomförande av gällande detaljplan hanteras inte inom ramen för översiktsplanen, utan har reglerats i detaljplan för Brista verksamhetsområde. I detaljplaneskedet utreds frågor kring bullerpåverkan och om ljus- och bulleråtgärder behövs. Kommunen delar uppfattningen att det finns ett stort behov av en järnvägsövergång i Rosersberg. Kommunens uppfattning är att den stängda korsningen skyndsamt ska ersättas med en ny statlig korsningspunkt.

Den exploatering på jordbruksmark som anges i översiktsplanen är ett pågående planprogram "Mer Rosersberg!" för bostadsutveckling i kollektivtrafiknära läge. Översiktsplanen pekar följaktligen ut området som "Ändrad markanvändning". Andra områden än de i översiktsplanen utpekade är inte föremål för exploatering.

Kommunens planering för utveckling och bevarande av värdefull natur ska i första hand utgå från identifierade helhetsområden. Inriktningen för markanvändningen övrig landsbygd, där Krogsta by ingår, är att nuvarande markanvändning i huvudsak ska fortgå. Planeringsinriktningar för övrig landsbygd ska användas i bygglov och förhandsbesked med beaktande av jordbrukets villkor, kulturmiljöhänsyn, natur- och friluftsvärden samt med hänsyn till övrig intilliggande bebyggelse och landskapsbild.

6.5. Landsbygd

Region Stockholm stöder en restriktiv utveckling på landsbygden. Sigtuna Vatten & Renhållning AB ser också positivt på att bebyggelseutvecklingen på landsbygden koncentreras till servicenoderna. Det ger förutsättningar att lösa vatten- och spillvattenförsörjningen med allmänna anläggningar i lite större samhällen utan att det blir för oekonomiskt. Dagvatten kan tas om hand i dikessystem och gemensamma lösningar på landsbygden.

Region Stockholm kan dock inte säkerställa god kollektivtrafik i servicenoderna på landsbygden.

Tanken med servicenoderna är att peka ut orter där kollektivtrafik finns, tillsammans med annan service. Kommunen arbetar långsiktigt med att knyta ihop gång- och cykelstråken för att underlätta alla typer av klimatoänliga transporter.

Bygg- och miljönämnden anser generellt att de synpunkter som lämnades in under samrådet har behandlats, men önskar tydligare ställningstagande kring ett antal punkter. Lövestaholm och Torsborg är två områden som behandlats i bygglovsärenden de senaste två åren, förvaltningen vill att dessa områden behandlas i ÖP.

För ej utpekade områden i översiktsplanen gäller att landsbygdskaraktär ska fortsätta och huvudsaklig markanvändning ska fortgå. Vad detta innebär beskrivs i utvecklingsinriktningen "Mångsidig blandstad och levande landsbygd" under avsnitt "En bibehållen landsbygdskaraktär" samt i geografiska områden "Landsbygden".

Planförslaget hanterar alla områden utanför detaljplanelagt område och servicenoder på landsbygden som "övrig landsbygd". Planeringsinriktningar för övrig landsbygd ska användas i bygglov och förhandsbesked med beaktande av jordbrukets villkor, kulturmiljöhänsyn, natur- och friluftsvärden samt med hänsyn till övriga intilliggande bebyggelse och landskapsbild.

Bygg- och miljönämnden bedömer att området öster och norr om flygplatsen som inte bör bebyggas på grund av bland annat sämre infrastruktur, är för otillräckligt definierat för att kunna användas i framtida handläggning.

Planförslaget innehåller även fortsatt den planeringsinriktning som specificerades till granskningshandlingen: "Verksamhetsområde och nya verksamhetsetableringar ska undvikas på mark kategoriserad som landsbygd och natur och friluftsliv i mark- och vattenanvändningskartan. Detta gäller särskilt norr och öster om Arlandas

flygplatsområde och markreservat med anledning av bristande infrastruktur och höga natur- och kulturmiljövärden.”

Om ytterligare preciseringar är nödvändiga kan detta tas upp för behandling när kommunen i kommande planeringsstrategi undersöker om behov finns av att ge uppdrag till förvaltningen om att ta fram nya utredningar, planer eller program.

6.5.1 Granby

En privatperson ifrågasätter exploatering vid Granby och menar att områdets landsbygdskaraktär samt områden för bad och friluftsliv kommer att förstöras i och med den nya bebyggelsen. Personen menar att områdets karaktär förändrades totalt under byggandet av Granby strand, då kultur känsliga byggnader revs. Vidare anger personen att väg 263 är enormt känslig för störningar och att ett ökat trafikflöde på denna väg troligtvis kommer att leda till dagliga trafikproblem.

Kommunens intentioner är en fortsatt sammanhållen och naturpräglad utveckling i Granby för att stärka serviceunderlaget. Även om utbyggnaden av Granby innebär nyexploatering kommer området även fortsättningsvis att vara starkt präglad av skogsområden, jordbruksmark och öppna stränder. I planförslaget består skrafferingen för Granby till största delen av den pågående detaljplaneringen som ännu är i ett tidigt skede. Utgångspunkten i arbetet är att värdefull naturmark ska bevaras i så stor utsträckning som möjligt. Det råder strandskydd på 300 meter där ingen ny bebyggelse får planeras. En ökad bostadsexploatering i området medför ett ökat bilinnehav. Kommunen verkar därför för en ökad trafiksäkerhet till Granby med säkra anslutningspunkter till väg 263, ökad turtäthet för busstrafik samt för en gång- och cykelväg mellan Granby och Sigtuna.

6.5.2 Odensala

Jernhusen yttrar sig i första hand som fastighetsägare av en specifik fastighet som förvärvades under 2014 i syfte att uppföra en verkstadsdepå för järnvägsfordon på en mindre del av fastigheten. Jernhusen har nu i stället ambitionen att på sikt utveckla fastigheten med både verksamheter och blandad bebyggelse och med tanke på tidsperspektivet önskar de därför att översiktsplanen kompletteras med ett utredningsområde för verksamheter och blandad bebyggelse, i läge och storlek motsvarande det som redovisades i ÖP 2014.

Begreppet utredningsområde används inte i Boverkets översiktsplanmodell som planförslaget bygger på. Odensala är utpekad servicenod på landsbygden.

Genom att peka ut området för landsbygdsändamål markerar kommunen att pågående markanvändning ska fortsätta. Utvecklingen i området ska ske på jordbrukets villkor och vid förhandsbesked och annan lagstiftning ska stor hänsyn tas till kulturmiljövärden och bebyggelsestruktur samt till landskapsbildskydd.

På sikt är Odensala ett strategiskt intressant läge för bostadsutveckling, både ur ett kommunalt och regionalt perspektiv. Ett framtida stationsläge nämns i planförslaget men hanteras inte inom planperioden.

6.5.3 Lunda

Sigtuna Vatten & Renhållning AB (SIVAB) vill betona att eftersom Lunda utpekats som nod ska det framgå att kapaciteten på vattenverket i Lunda är nådd och grundvattentillgången är dålig, varpå möjligheten till fortsatt byggnation i området är begränsad ur VA-synpunkt.

Textändringar under avsnittet Lunda har införts i antagandehandlingen.

6.5.4 Bebyggelseutveckling på övriga landsbygden

En privatperson anger att det är viktigt att beakta och ta hänsyn till det jordbruk som bedrivs på Skånela-Harg med både djurhållning med betesmarker och åkerbruk med

spannmålsodling. Ägaren av Skånelaholms gård uttrycker missnöje över översiktsplanens förslag att utveckla natur, kultur- och strövområden runt Skånela slott. De ser det som ett stort intrång på deras fastighet och befintliga jordbruk.

Planförslaget betonar att jordbruksmark ska värnas. Utvecklingsinriktningen "Mångsidig blandstad och levande landsbygd" handlar om detta, se även avsnitt "Tillvarata jordbruksmarkens värden" och planeringsinriktningar i kapitlet "Arbete och näringsliv" samt avsnittet "Plats för ett diversifierat näringsliv". Inriktningen för den landsbygd som inte utgör servicenoder är att pågående markanvändning ska fortgå. Det betyder att jordbruksmarken i Skånela ses som en viktig samhällsresurs för bland annat matproduktion. Tanken är inte att friluftslivets intressen ska utvecklas på bekostnad av jordbruksmark, utan snarare att peka på att i och med att det är jordbruksmark, så finns troligen höga ekologiska värden i och kring exempelvis Skånela.

En privatperson uttrycker missnöje mot riksintresse med inflygning över Vidbo, då det finns alternativa vägar. Personen anger att de som bor i Vidbo redan känner av luftföroreningar och buller.

Riksintressen väger i de flesta fall tyngre än eventuella motstående lokala intressen. Arlanda flygplats är av riksintresse för kommunikation och Vidbo befinner sig inom påverkansområde för flygbuller. Kommunen behöver förhålla sig till detta och ska i översiktsplanen redovisa hur riksintresset tillgodoses.

En fastighetsägare som är involverad i framtagandet av en ny detaljplan föreslår att ett område vid Mosstorp nära Trosta anges som industrimark i översiktsplanen.

Området har i planförslaget pågående markanvändning landsbygd och någon ändring inför översiktsplanens antagande är inte aktuell. Områden som benämns som landsbygd i mark- och vattenanvändningskartan är markområden som är möjliga för flera användningar, men där det inte är nödvändigt eller möjligt att ange vilka markområden som bör användas för vad.

6.5.5 Generellt om landsbygd

Hagha hembygdsförening är positiv till att översiktsplanen tar i beaktande de många osäkra busshållplatserna på Sigtuna halvöns landsbygd, exempelvis behöver resenärer vid Österby gårds hållplats stå på vägbanan då det saknas vägren.

Kommunen arbetar för att säkra alla skolvägar och deras busshållplatser. För landsbygden finns en svårighet i att trafiknätet oftast är statligt. Kommunen tar regelbundet upp frågan om trafiksäkerheten och busshållplatser längs de statliga vägarna i sina kontakter med Trafikverket, särskilt med tanke på barnrättsperspektivet och säkra skolvägar.

Föreningen anser även att det behövs en cirkulationsplats i korsningen väg 263 och Vassundavägen, då trafiken är intensiv och har gett upphov till olyckor.

Cirkulationsplats där Vassundavägen möter väg 263 finns inte med i den åtgärdsvalsstudie som Trafikverket har tagit fram. Kommunen delar uppfattningen om att det vore en trafiksäkerhetshöjande åtgärd.

Vidare är föreningen positiv till cykelvägen Erikssund - Österby - Sigtuna, samt till en förlängning norrut av gång- och cykelvägnätet.

Observera att gång- och cykelväg längs väg 263 mot Erikssund endast är ett förslag, det finns inget utredningsuppdrag. Planförslaget visar att det finns ett behov. Gång- och cykelvägen mot Venngarn projekteras för närvarande. För gång- och cykelväg från Österby norrut mot Knivsta finns i dagsläget ingen planering. Det regionala cykelstråket mot Knivsta är istället tänkt att gå förbi Odensala.

Cykelvägar tas även upp i ett yttrande från en privatperson, som vill att det ska finnas en cykelbana mellan Vassunda (Knivsta) och Sigtuna. Den nuvarande vägen är otrevlig att gå och cykla på, anser personen. Vidare menar personen att en cykelbana ökar tillgängligheten från landsbygd till Sigtuna, samtidigt som Sigtuna och Knivsta förbinds med cykelväg.

För gång- och cykelväg från Österby norrut mot Knivsta finns i dagsläget ingen planering. Det regionala cykelstråket mot Knivsta är istället tänkt att gå förbi Odensala.

7. Arbetsplatser och näringsliv

Fortifikationsverket bedömer att för kommunens verksamhetsområde nordöst om Rosersbergs övningsfält är viss verksamhet inte lämplig. Det kan till exempel röra sig om verksamhet med ett stort riskområde, eller verksamhet som hanterar eller framställer petroleum, gas eller andra explosiva eller brandfarliga varor. Vid en prövning av en sådan verksamhet ska Fortifikationsverket och Försvarsmakten utgöra samrådspart.

Kommunen tackar för informationen och vidarebefordrar den till berörda förvaltningar.

Hagha hembygdsförening menar att det finns många fler arbetsplatser på Sigtunahalvön än som redovisas på kartan för Arbete och näringsliv.

Redovisningen i kartan innebär att de arbetsplatser som finns registrerade klumpas ihop i cirklar som med sin storlek sedan illustrerar ungefärligt hur många som finns inom en viss radie men inte exakt var de ligger. Antalet arbetstagare spelar också roll, enskilda arbetstagare pekade inte ut.

8. Mötesplatser

8.1. Offentliga rum

Region Stockholm vill lyfta fram behovet av att integrera kultur och kulturmiljöer med bebyggelseplanering och önskar att de ses som resurser i samhällsplaneringen.

Kommunen håller med regionen och i planförslaget under kapitlet "Mötesplatser", avsnittet "Offentliga rum", tas just detta upp. Bland annat hur äldre sparad bebyggelse kan bidra till välbefinnande och identifikation. Planförslaget slår också fast att principer och riktlinjerna i BoTryggt2030 ska utgöra en grund i den fysiska planeringen. I BoTryggt2030 ingår kultur och konst som bärande element i planeringen och för att bidra till känsla av trygghet

Likaså återfinns i kapitlet "Kulturmiljöer" ett antal planeringsinriktningar som beskriver behovet. Exempelvis: "Vid förtätning eller utbyggnad ska kulturmiljön värderas. Bevarad värdefull kulturmiljö i förtättnings- eller utbyggnadsområden ger platsen identitet och attraktivitet och ska därför ingå som en utgångspunkt i detaljplanearbetet."

8.2. Idrott och rekreation

8.2.1 Service

Begravningsplats

Märsta Pastorat och Sigtuna församling lyfter att en fungerande begravningsplats är en viktig samhällsfunktion och vill ha en dialog i närtid med kommunen om placeringen av en ny begravningsplats. Området behöver vara lättillgängligt, ha goda allmänna kommunikationer och upplevas som naturskön. Vidare vill Märsta Pastorat att översiktsplanen inte hindrar eller försvårar möjligheten att ny begravningsplats etableras mellan Garnsviken och vägen mot Svalängen, norr om väg 263, vilket är ett område som tidigare diskuterats.

Kommunen ser fram emot dialog i denna fråga. Generellt kan sägas att kommunen delar uppfattningen och månar om att begravningsplatser ska vara lätta att nå med kollektivtrafik och ligga någorlunda centralt. Det är bra om alla berörda parter är beredda att ingå kommande dialog förutsättningslöst och utan förutbestämda uppfattningar om placering av en nyanlagd begravningsplats.

Badplats

Hagha hembygdsförening påpekar att det finns en badplats i Torsborg-Pilsbo och att den saknas i översiktsplanen.

Endast badplatser som uppnår EU-standard och finns under kommunalt ansvar redovisas i planförslaget.

9. Grön infrastruktur

Trafikverket noterar att kommunen tar upp behov av förstärkt grön- och blåstruktur och ser behov av dialog om hur den kan utvecklas kopplat till Trafikverkets anläggningar exempelvis väg 263.

Kommunen välkomnar dialogen och ser fram emot ett samarbete.

Håbo kommun lämnade synpunkter på planförslaget under samrådet. Dessa har bemötts utom att lyfta de gröna sambanden som går över länsgränsen.

Kommunen delar uppfattningen att sambanden är viktiga. Dock visar de gröna pilarna i planförslagets karta för utvecklingsinriktning inte exakt samma information som de gröna samband som pekas ut i utställningshandlingen för Håbo kommuns översiktsplan. I förslag till budget för 2022 finns ett uppdrag att testa Boverkets verktyg för att göra ekosystemtjänstanalyser. Utredningen ska presenteras senast i september 2022.

Skogsstyrelsen ser positivt på att man i den föreslagna planen värnar om naturvärden och att skapa och bibehålla grönstruktur. Skogsstyrelsen ser gärna att biologisk mångfald prioriteras högre vid planering av grön infrastruktur och att information om biotopskyddsområden, naturvårdsavtal och nyckelbiotoper adderas till planförslagets kartor.

Skogsstyrelsen anger också att det vore önskvärt att lyfta fram skogsbrukets betydelse i översiktsplanen.

Planförslaget slår redan i utvecklingsinriktningen "Robusta och gröna livsmiljöer" fast att biologisk mångfald är högt prioriterat i planeringen. Temat biologisk mångfald lyfts sedan vidare i bland annat planeringsinriktningar för "grönstruktur", "blåstruktur" och "ett förändrat klimat".

Planförslagets avsnitt "Planeringsunderlag" innehåller en hänvisning till kartlagren i Skogens pärlor. Till antagandet lyfts en hänvisning också in tillsammans med kartan för Grön infrastruktur och kartan för Andra värden.

Skogsbrukets betydelse lyfts i granskningsförslag under avsnittet "En levande landsbygd" i utvecklingsinriktningen "Mångsidig blandstad och levande landsbygd" samt i avsnittet "Plats för ett diversifierat näringsliv" under kapitlet "Arbete och näringsliv". Skogsbruk i vissa former är också en utmaning för några av kommunens helhetsområden för naturvärden, vilket lyfts i kapitlet "Grön infrastruktur".

9.1. Grönstruktur

Region Stockholm stödjer planförslagets inriktning att en sammanhängande grön infrastruktur ska eftersträvas. Eftersom bebyggelseutveckling delvis föreslås inom den regionala grönstrukturen ser Region Stockholm det som önskvärt att planförslaget kompletteras med en beskrivning av hur förhållningssättet avses vägas in i föreslagen

bebyggelseutveckling för Eneby och Västra Steninge slottsby. Detta gäller också för det gröna svaga samband av klass 2 och 3 som kan komma att påverkas.

Till antagandet kompletteras planförslaget i kapitlet "Grön infrastruktur" med ett förtydligande om att "översiktsplanens förhållningssätt och ställningstagande är att utformning och placering av bebyggelse ska ske så att de gröna kilarnas funktion och värden bibehålls". Likaså adderas ytterligare exempel på hur detta kan göras i beskrivningen av bebyggelseutvecklingen i Västra Steninge slottsby.

För föreslagen utveckling i Eneby finns avvägningen redan tydligt beskriven i texten samt att svaga gröna samband inte får byggas bort.

I planeringsinriktningar för Märsta, den regionala stadskärnan Arlanda-Märsta samt för Rosersberg finns i planförslaget planeringsinriktningar för gröna svaga samband och att stärka dessa för att gynna såväl närrecreation som friluftsliv och ekologiska spridningssamband.

Bygg- och miljönämnden önskar ett förtydligande vid bebyggelse och grönytor med planeringsinriktning som anger hur hänsyn till naturvärden kan tas i föreslagna bebyggelseområden som tar grönytor i anspråk samt planeringsinriktning om att naturvärdeskartläggning ska genomföras i detaljplaneprocessen.

I planförslagets utvecklingsinriktning "Robusta och gröna livsmiljöer" fastställs att utgångspunkten vid bebyggelseplanering ska vara att mark- och vattenområden som hyser höga ekologiska och sociala värden så långt som möjligt ska bevaras och förstärks. Till antagandet adderas också att dessa värden ska kartläggas i efterföljande planering.

I löptexterna för respektive förslag till bebyggelseutveckling som tar grönytor i anspråk finns ett antal hur beskrivna, se vidare texterna för Eneby, Västra Steninge slottsby, Västra Sjudargården och Hällsboskogen.

Planeringsinriktningarna i planförslaget gäller för flera områden och därför är hur inte specificerat. Dock läggs det till antagandet till en planeringsinriktning för Sigtuna och Rosersberg, om att "Värna den gröna infrastrukturen inom och i anslutning till Sigtuna/Rosersberg och verka för att naturvärden också nyskapas vid bebyggelseutveckling." Motsvarande planeringsinriktning finns för Märsta sedan tidigare i planförslaget.

Planförslaget innehåller också under avsnitt "Grönstruktur" planeringsinriktningar om att konsekvenser av förändringar i markanvändning inom grönstrukturen ska bedömas på både lokal och sammanhängande regional nivå samt att kompensationsåtgärder, det vill säga att ersätta värden eller funktioner som går förlorade, kan komma att prövas där andra alternativ inte är möjliga.

9.2. Lagskyddade områden

Miljöpartiet framför önskemål om ny reservatsbildning, se vidare under punkt 6.3.1 Västra Sjudargården.

Svenska turistföreningen, Stockholms lokalavdelning, anger att Sigtuna kommun har många intressanta besöksmål och att föreningens medlemmar ofta besöker Sigtuna-Märsta. De beskriver att granskningsförslaget redovisar några grönområden och grönområdesfrågor men saknar nästan helt besked om hur områdena kan få ett långsiktigt hållbart skydd för framtiden och önskar att följande områden redovisas som kommande naturreservat i planförslaget:

- **Fysingen** (Strandområden med mera, reservatsbildning görs lämpligen av länsstyrelsen.)
- **Rosersberg** (Skog- och strandområdena längs Mälaren, och eventuellt delar av slottsparken.)

- **Orrgården-Borgens skog** (Rosersbergs väl använda tätortsnära skog med motionsspåret.)
- **Rävsta** (Utökning med närliggande obebyggda områden.)
- **Västerängsudd** (Utökning norrut, med Bruksberget, Vitberget, och fram mot Steninge slott.)
- **Viby** (skog och strandområden och eventuellt även byn.)
- **Pilsbo friluftsområde**

Vidare önskar turistföreningen en översyn av Upplandsledens sträckning norrut så att den får en anknäytning till ledens sträckning inom Knivsta och föreslår att Sigtuna kommun kontaktar Knivsta kommun angående detta.

Till antagningshandlingen görs inte ytterligare detaljeringar och planförslaget innehåller inte nya förslag på naturreservat. Kommunen tackar för förslagen och tar dem med sig i vidare naturvårds- och detaljeringsarbete för den gröna infrastrukturen.

Se även svar under punkt 6.1.4 Västra Steninge slottsby etapp 2.

Angående Upplandsleden ser kommunen behovet av ytterligare utveckling. Frågan tas upp i framtida samarbete och utveckling med Knivsta.

9.3. Blåstruktur

Bygg- och miljönämnden anser att det fortfarande är oklart vad de dokument om vatten som omnämns i planförslaget avser och hur de ska användas. Miljöpartiet lyfter att planförslaget bör omarbetas till sin struktur så att vattenfrågorna kan behandlas adekvat i efterföljande planering.

Önskan om ytterligare detaljering där innehåll ur kommunens styrdokument för vatten skrivs in och återupprepas i själva planförslaget, eller att en annan struktur för vattenfrågorna borde göras, framfördes även under samrådet. Kommunen besvarade det i samrådsredogörelsen. Ett antal tillägg och revideringar har gjorts mellan samråd och granskning för att underlätta läsningen.

Till antagandet görs några ytterligare förtydliganden gällande miljökvalitetsnormer för vatten, se svar under punkt 14.4.1 Miljökvalitetsnormer för vatten.

Någon vidare omstrukturering inför antagandet är tyvärr inte möjlig. Strukturen för planförslaget följer boverkets översiktsplanemodell som lägger grunden för digitala översiktsplaner och för kontinuerlig planering. Strukturen är utarbetad och rekommenderad för kommuners översiktsplanering. För ytterligare information om innehåll och användning så måste helt enkelt styrdokumentet läsas i original.

10. Trafik och mobilitet

Trafikverket anser att planförslaget bör tydliggöra vilka infrastrukturåtgärder som är beslutade, planerade respektive önskade.

Kommunen hänvisar till svar i samrådsredogörelsen punkt 12.1 Ett utvecklat och hållbart trafiksystem, sida 51-52.

10.1. Kollektivtrafik

Arlandastad Group hänvisar till trafikanalysen som tagits fram tillsammans med Swedavia och Sigtuna kommun, där det konstateras att andelen som reser med kollektivtrafik och gång- och cykel måste öka för att undvika en problematisk trafiksituation inom den regionala stadskärnan på längre sikt. Parterna måste tillsammans öka ambitionerna för att kunna nå målen i RUF 2050. Planförslaget redovisar nödvändiga satsningar för transportsystemet. Arlandastad Group uttrycker därför sin förvåning över att varken staten (i den remitterade

nationella planen) eller Region Stockholm (i den remitterade länsplanen) hittills har tagit sina delar av ansvaret för de viktiga investeringar som behövs inom den regionala stadskärnan, såsom exempelvis för utvecklingen av Märsta station och kapacitetsökning på de viktigaste infrastrukturnäten i kommunen.

Sigtuna kommun delar förvåningen och ser allvarligt på konsekvenserna. Se vidare svar under punkt 6.1.1 Märsta station och 6.2 Regionala stadskärnan.

Norrhälje kommun hade gärna sett att planförslaget även nämner att kommunen verkar för en direktlinje mellan Arlanda-Rimbo och Norrhälje stad. Stombusslinje har diskuterats vidare bort mot Sigtuna.

Sigtuna kommun har konstaterat att tanken på stombusslinje inte längre finns aktiv hos Trafikförvaltningen och översiktsplanen nämner därför endast i generella termer behovet av förbättrade regionala kollektivtrafikförbindelser.

En privatperson anser att det ur miljösynpunkt bör vara enklare att resa kommunalt till Arlanda. Personen arbetar vid Benstockens parkering och anger att resvägen dit är krånglig och tar lång tid. För flygpersonal är det svårt att ta sig hem kommunalt under obekväma tider, varpå bilen är det vanligaste färdmedlet. Kommunikationer till Arlanda lyfts även av en annan privatperson, som är positiv till en utveckling av den spårbundna trafiken till Arlandastad. Personen tar upp flera förslag för att möjliggöra resande med kollektivtrafik i samband med Arlandastads utveckling, såsom Arlandabanan från Skavstaby samt förlängning av Roslagsbanan. Vidare anser personen att det vore positivt med triangelspår till spåret mot Arlanda, vid Myrbacken norr om Odensala, då det kan öppna för pendeltågstrafik och ge möjlighet till omdaning av tåg. En annan person ser Arlandas utbyggnad som onödig då flygresandet har minskat.

Kommunen håller med om att det behövs en tidseffektiv och lättanvänd kommunikation mellan Märsta och Arlanda. I mark- och vattenanvändningskartan utpekas ett stråk som symboliserar behovet av enkla pendlingsmöjligheter. Översiktsplanen preciserar behovet av direkttrafik men går inte in på vilken typ av transportmedel som ska utredas.

10.1.1 Förlängning av Roslagsbanan

Trafikverket menar att utvecklingen inom den regionala stadskärnan inte kan planeras utifrån en förlängd Roslagsbana eftersom den inte utreds och inte kan förväntas ha anlagts förrän långt efter basprognosen, kanske så sent som 2050.

Planförslaget är kommunens ställningstagande i frågan. Kommunen ser förlängningen som en lösning som både stärker tillgängligheten och redundans till Arlanda och hela stadskärnan. Vidare bidrar det till att öka kollektivtrafikandelen från Nordostsektorn vars resenärer idag står för en del av trafikbelastningen på E4:an. Planförslaget är dock inte beroende av att Roslagsbanans förlängning genomförs, men för att möjliggöra Arlanda flygplats kommande utveckling behöver Roslagsbanan finnas med i planeringen redan nu. I planeringen ska det hållas öppet för etablering av stationer och bytespunkter inom flygplatsområdet för en avgrenad Roslagsbana till Arlanda.

Norrhälje kommun ser förlängningen av Roslagsbanan som en viktig fråga för kommunen eftersom den skulle öka tillgängligheten i ost-västlig riktning och den regionala stadskärnan Arninge-Täby.

Sigtuna kommun delar uppfattningen att Roslagsbanans förlängning kan fylla en viktig transportfunktion i en sektor av länet som är dåligt försedd med kollektivtrafik.

10.1.2 Arlandabanan

Länsstyrelsen menar att det inte i nuläget är möjligt att bedöma om två stationer kan förläggas till Arlandabanan, eftersom en sådan analys inte genomförts. Region Stockholm

delar kommunens ståndpunkt att trafikeringen på Arlandabanan behöver ses över för att öka kollektivtrafiktillgängligheten till föreslagna arbetsplatsområden inom Arlanda. Region Stockholm vill dock understryka att de som kollektivtrafikmyndighet inte ansvarar för investeringar i föreslagna pendeltågsstationer och att möjlighet till finansiering av föreslagna stationslägen behöver studeras tillsammans med berörda aktörer och inom ramen för pågående detaljplanering.

Arlandastad Group framför att det inte är realistiskt med två stationslägen, och förordar placering i detaljplan Stadsdel 4 i södra delen av östra Arlandastad.

Planförslaget ändras inför antagandet i både text och karta så att det framgår att två nya kollektivtrafiknoder föreslås, varav endast en är i form av en ny station på Arlandabanan. Förändringarna förekommer i utvecklingsinriktningskartan och mark- och vattenanvändningskartan samt i text i utvecklingsinriktning "Attraktiva och klimatsmarta trafiksystem" och i kapitel "Trafik och mobilitet".

Kollektivtrafiknodernas läge är ungefärliga och ska ses som förslag till lämpliga placeringar för omstigning mellan trafikslag såsom tåg-buss, regional buss-lokal buss, eller tåg-parkering.

Markeringarna i utvecklingsinriktningskartan korrigeras även till "förslag – kollektivtrafiknod".

Region Stockholm anser att översiktsplanen ska kompletteras med information om framkomlighet ska säkerställas i utbyggnad av nya området där kollektivtrafik ska bedrivas.

Planförslaget innehåller planeringsinriktningar för detta, se planeringsinriktning "Regionala stadskärnan Märsta-Arlanda" samt "Trafik och mobilitet".

10.1.3 Nya Märsta station och kapacitetstärkning på Ostkustbanan

Miljöpartiet och flera privatpersoner föreslår att Aspvägens förlängning utgår då det innebär ökad trafik genom Märsta samt påverkar boende i norra Märsta negativt.

Aspvägens förlängning är en följd av att Märsta station moderniseras och byggs om för ökad turtäthet. I och med utbyggnaden stängs den befintliga överfarten norr om stationen och ersätts av en överfart över järnvägen. Det är en strategiskt mycket viktig kapacitetsfråga att Märsta station omvandlas till en funktionell och modern bytespunkt. Planförslaget stödjer denna utveckling och det medför behov av att anlägga en bro i Aspvägens förlängning då övergången vid Brobyvägen stängs.

En planprocess har startat för förlängningen av Aspvägen och inom ramen för det projektet kommer konsekvenserna utredas, som exempelvis trafik- och bullersituationen i området. Under detaljplanearbetet kommer det finnas tillfälle för allmänheten att lämna synpunkter. En av planeringsinriktningarna för "Trafik och mobilitet" beskriver att Aspvägen ska utformas så att den är trygg och säker för gång-, cykel- och kollektivtrafik.

10.2. Väginfrastruktur

Välfungerande väginfrastruktur Rosersberg

Statens fastighetsverk har tidigare yttrat sig i ärenden som berör väg 891 och översiktsplan 2022 för Sigtuna kommun enligt nedan:

- "Synpunkter över förstudie plankorsning, väg 891, Slottsvägen vid Rosersberg", 2012-12-05.
- "Yttrande avseende samrådsremiss för anläggning av planskild korsning Slottsvägen" 2019-04-02.
- "Yttrande avseende planprogram för bostäder i Västra Rosersberg" 2020-03-27.
- "Yttrande avseende dialog för ombyggnad av slottsvägen, väg 891" 2021-01-13.
- "Yttrande avseende förslag till ÖP2022" 2021-06-07.

Statens fastighetsverk vidhåller synpunkterna från samrådsyttrandet.

Fastighetsverket uppger att Riksantikvarieämbetet har för avsikt att enligt förordningen (2013:550) om statliga byggnadsminnen utreda skyddet av statliga ägda kungsgårdar, inklusive Rosersberg. Fastighetsverket sålde 2014 cirka en femtedel av markerna till Sigtuna kommun och menar att det ingår ett långsiktigt förvaltningsperspektiv i myndighetens regleringsbrev.

Statens fastighetsverk menar vidare att det öppna kulturlandskapet, som är en del av Rosersbergs kungsgård, kommer att påtagligt skadas om utbyggnaden sker enligt planförslaget för översiktsplanen.

Planförslagets utbyggnadsområde är detsamma som i planprogrammet "Mer Rosersberg!". Vidare överenskommelser om markförvärv, exploateringsgrad och gestaltningssynpunkter måste ske i detaljplanearbetet.

För kännedom så är riksintresse för Kulturmiljövården i detta läge ändrat. Riksintresse inom Sigtuna kommun heter AB630 Fysingen och utbredningen västerut är minskad jämfört med tidigare., se kapitlet "Riksintressen och andra värden".

Statens fastighetsverk har inte haft något att erinra mot att Trafikverket avbröt utredning om en planskild korsning vid Slottsvägen, och menar att den skulle medföra påtaglig skada på riksintresset Skälhamra.

Kommunen delar inte slutsatsen om att det inte behövs en planskild korsning. Kommunen önskar dialog och samarbete för att tillsammans komma fram till den bästa långsiktiga lösningen.

Planförslagets ställningstagande är att en passage under järnvägen påverkar landskapet i liten utsträckning. Länsstyrelsen framför i sitt granskningsyttrande en avvikande åsikt. Se vidare bifogat yttrande från Länsstyrelsen.

Behovet av redundans och säkerhet för invånarna i Rosersberg kvarstår oavsett kommunens utbyggnadsplaner. Trafikverkets senaste förslag till åtgärder till kommunen för att möjliggöra fortsatt stängning av Slottsvägen är inte godtagbara och otillräckliga.

En privatperson har uppmärksammat att ett antal lokala förändringar i vägnätet antyds i granskningsförslaget och anser att det behövs en fördjupad trafikledsplan för hela kommunen, för att undvika dåliga trafiklösningar. Personen menar att en långsiktig trafikledsplan behöver finnas innan översiktsplanen kan antas. Personen bifogar ett förslag till ny dragning av väg 263 förbi Märsta.

De förändringar som beskrivs i planförslaget utgår från den så kallade åtgärdsvalsstudien som Trafikverket tagit fram. Väginfrastrukturen kan förbättras med hjälp av trimningsåtgärder. Annars är planförslagets grundantagande att andelen resande med kollektivtrafik och gång och cykel ska öka. Ingen ny dragning förbi Märsta är inplanerad.

10.3. Gång- och cykel

Knivsta kommun ser det som önskvärt om den planerade gång- och cykelbanan från Uppsala genom Knivsta kunde fortsätta till Sigtuna och att det vore önskvärt om planhandlingen kompletterades med en cykelbana som kopplar Knivsta till Sigtuna Stad.

I planeringen för regionala cykelstråk, prioriterar kommunen att färdigställa en gång- och cykelväg från Märsta till Odensala. Ett framtida pendlarstråk till Uppsala är inte tänkt att gå genom Sigtunahalvön via Vassunda, utan att bygga vidare på Odensalastråket norrut mot Knivsta centrum. Under 2023 färdigställs en etapp gång-

och cykelbana till Venngarn men längre norrut är gång- och cykelvägen inte tänkt att gå. På sikt är tanken att ansluta Granby och Österby via Venngarn till Sigtuna.

10.4. Infrastruktur på vatten

Sjöfartsverket har tagit del av rubricerat förslag till ny översiktsplan för Sigtuna kommun och har inget att erinra i detta skede. Däremot noteras att den allmänna farleden 921 inte inkluderats under kapitlet ”Trafik och mobilitet”, trots att detta specificerades i samrådsredogörelsen ”KS/2018:607 2021-11-25”.

Kartlagret läggs till inför antagandet.

11. Tekniska anläggningar

11.1. Karta

Svenska kraftnät anser det positivt att översiktsplanen har uppdaterats med Svenska kraftnäts synpunkter. Utöver de synpunkter som lämnats i samband med tidigare samrådshandling vill Svenska kraftnät komplettera med att transmissionsnätet ska synliggöras mer i planen och särskiljas från distributionsnätet. Det ska tydligt framgå att det är transmissionsnätet. Vid produktion av kartor där Svenska kraftnäts geografiska anläggningsinformation används ska en copyrighttext framgå.

Huvudkorridoren för ny 400 kV-ledning mellan station Odensala och station Överby behöver redovisas.

Till antagandehandlingen förtydligas att de kraftledningar som redovisas i karta ”Tekniska anläggningar” är transmissionsnätet och copyrighttext läggs till under avsnitt ”Planeringsunderlag”. Informationen är hämtad från geodataportalen. För övriga kartor i planförslaget ingår transmissionsnätet i bakgrundkartan som redovisas.

Förslag på ledningskorridorer som ännu saknar koncession, redovisas inte i planförslaget.

11.2. Vatten och avloppssystem

Sigtuna Vatten & Renhållning AB håller med planförslaget om att det är bra att undvika utspridd bebyggelse, som annars kan leda till krav enligt lagen om allmänna vattentjänster. Spridd bebyggelseutveckling riskerar att leda till krav som bli mycket kostsamma för huvudmannen för allmänna verksamhetsområden.

11.3. Hållbar energiförsörjning och minskad energianvändning

Stockholm Exergi AB upplyser om att det inom planområdet finns befintliga fjärrvärme- och/eller fjärrkyla-ledningar och framhåller vikten av tidig dialog.

Kommunen tar hänsyn till ledningar vid eventuell detaljplanering och samråder i planprocessen med berörda ledningsägare.

11.4. Avfallshantering och återbruk

Sigtuna Vatten & Renhållning AB önskar få in en skrivning som implementerar EU:s avfallsdirektiv. Fastighetsnära utsortering av förpackningar, minst åtta fraktioner, kommer att bli obligatoriskt. Sigtuna Vatten & Renhållning AB menar att det i det offentliga utrymmet ska finnas lättillgängliga platser för insamling av sällanföropackning. Vidare ska det ställas krav på miljörum eller miljöhus vid nybyggnation, för att öka möjligheten till fastighetsnära förpackningssortering.

Planförslaget kan inte kompletteras med krav på tekniska lösningar som kan komma att ändras. Denna typ av detaljering ska omhändertas i efterföljande planering och genomförande. Planförslaget har dock en rekommendation om motsvarande i planeringsinriktning avfallshantering.

11.5. Digital infrastruktur

Telia Skanova önskar delta när detaljplanarbete påbörjas, för att få med befintliga ledningar i planeringsunderlaget. På så sätt kan oförutsedda hinder i planeringen som berör Telia Skanovas nät undvikas för att få en smidigare och snabbare planprocess. Telia Skanova kan tillhandahålla digitala underlag i dwg-format.

Kommunen tar hänsyn till ledningar vid eventuell detaljplanering och samråder i planprocessen med berörda ledningsägare.

12. Klimatanpassning, hälsa och säkerhet

12.1. Hälsa och säkerhet

Region Stockholm efterlyser aspekten psykisk hälsa och välbefinnande hos befolkningen som en avgörande förutsättning för en hållbar utveckling i samhället. Översiktsplanen kan med fördel föra ett resonemang om hur förslaget bidrar till hälsofrämjande.

Hela kapitlet "Mötesplatser" handlar om detta och på vilket sätt kommunen har rådighet över dessa frågor, utifrån ett fysiskt planeringsperspektiv.

12.1.1 Transporter av farligt gods

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att sekundärleden Måbyleden mellan E4 och Fältvägen inte leder ända fram till målpunkten för transporter. I efterföljande planering behöver kommunen beakta risker med transporter av farligt gods hela vägen fram till målpunkten.

Kommunen tackar för informationen och sprider den till berörda enheter i kommunen. Inför antagandet införs informationen också i avsnittet "Transporter av farligt gods".

13. Regionala och mellankommunala intressen

Käppalaförbundet tycker det är bra att planförslaget nämner kommande plan om anslutning av Knivsta till Käppalaförbundets anläggning via överföringsledning vars sträckning inte är fastslagen i dagsläget.

Region Stockholm saknar en beskrivning av masshantering som mellankommunal fråga och anser att kommunen ska beskriva hur kommunen ser på de platser för masshantering som pekas ut i den regionala utvecklingsplanen, RUF5 2050.

Kommunen tar redan idag ett stort ansvar för masshantering inom regionen. I RUF5 2050 pekas inga nya områden för masshantering ut inom Sigtuna kommun. Ytterligare masshantering i kommunen är olämpligt av flera anledningar.

I utvecklingsinriktningen "Mångsidig blandstad och levande landsbygd" slår planförslaget fast att: "För en bibehållen landsbygdskaraktär ska etablering av ytkrävande verksamheter och handel med skrymmande varor koncentreras till i översiktsplanen utpekade områden för verksamheter. Inga ytterligare deponier, berg- eller grustäkter ska etableras i kommunen, inte heller höga eller starkt landskapsförändrande insamlingar av avfall för återbruk." Kommunen beskriver också att en problematik finns med sulfidförande berg och arsenikförekomster på flera platser i kommunen.

Planförslaget revideras till antagandet under avsnitt "Mellankommunala frågor" med en skrivning om ovanstående.

14. Riksintressen och andra värden

14.1. Riksintresse enligt 3 kapitlet miljöbalken

14.1.1 Riksintresse för kommunikationer

Luffart – Arlanda flygplats

Trafikverket anser att riksintresset är väl redovisat. Kommunen anger emellertid att de anser att påverkansområdet behöver omprövas inom några år med hänvisning till Odensalas utvecklingsmöjligheter. Här vill Trafikverket tydliggöra att riksintressepreciseringar med bedömning om påverkansområde uppdateras med viss regelbundenhet. Utgångspunkter för uppdateringen är i första hand förändrade förutsättningar i flygplatsverksamheten som kan påverka behovet av restriktions- och influensområden.

Kommunen noterar att uppdateringarna i första hand gäller flygplatsverksamheten. För framtida planering är det dock viktigt att planförslaget visar kommunens inriktning för den framtida markanvändningen av området kring Odensala. Det ska vara möjligt att i framtiden komplettera tätorten Märsta med tanke på närheten till Märsta station, och att Odensala har ett lämpligt stationsläge mellan Märsta och Knivsta.

Järnväg – Ostkustbanan och Arlandabanan

Länsstyrelsen och Trafikverket vill uppmärksamma kommunen på att fler spår eventuellt kan komma in i kommunens norra del. Trafikverket bedriver en lokaliseringsutredning för fler spår på Ostkustbanan på sträckan Uppsala-Stockholms länsgräns. Anslutningspunkten kan komma att bli Myrbacken i Sigtuna kommun, eller längs Arlandabanan.

Kommunen tackar för informationen.

Länsstyrelsen och Trafikverket påpekar att Arlandabanan bör beskrivas som ett eget riksintresse som ansluts till riksintresset Ostkustbanan på två platser, i Skavstaby samt Myrbacken. Delsträckan mellan Skavstaby – Arlanda har pekats ut som riksintresse med en korridor.

Till antagandehandlingen läggs Arlandabanan till i rubriken för järnväg samt en löptext som beskriver dess sträckning. Kommunen har dock inte hittat något beslut om utbredning av spårkorridoren eller att den ingår i Riksintressebeslutet och redovisar därför inte detta. De kartlager som används för Riksintressekartorna är Trafikverkets eget, geodata för spårkorridor saknas.

Trafikverket och länsstyrelsen anser att det bör framgå att hela utredningsområdet (UA2) ska betraktas som ett riksintresseanspråk för Arlandabanan. Trafikverket skriver därför i sitt yttrande att de anser att planförslaget inte redovisar hur kommunen tillgodoser riksintressena Ostkustbanan och Arlandabanan.

Hos Trafikverket sker just nu en översyn av korridoren på Arlandabanan. Beslut om revidering saknas än och fram tills dess behöver kommunen tillgodose den identifierade korridor som hör till riksintresse Arlandabanan.

Kommunen ser fram emot översynen och välkomnar ett ställningstagande.

Kommunen utgår från Boverkets texter om Riksintressen i översiktsplanen:

”Vid framtagandet av en översiktsplan har kommunen möjlighet att i dialog med länsstyrelsen både ifrågasätta och ytterligare fördjupa och konkretisera anspråken som pekats ut av de centrala myndigheterna. Det är kommunens bedömningar av riksintressena som ska redovisas i översiktsplanen. Kommunen har med andra ord möjlighet att i sin planering tolka de värden som skyddas av riksintressebestämmelserna

och ta ställning till hur den utveckling som kommunen vill genomföra förhåller sig till de värden som omfattas av riksintressena.”

Kommunen finner det problematiskt att lägga in ett kartlager baserat på en pdf-bild, särskilt när det saknas beslut kring utformningen.

I planförslaget beskrivs att:

”Val av linjedragning inom spårkorridoren inte har utretts fördjupat av Trafikverket och heller inte samråtts om med kommunen. Kommunen vill lyfta att en förläggning av de nya spåren på den västra sidan om nuvarande spår innebär intrång i planlagd mark och utbyggt handelsområde vid trafikplats Rosersberg. Detta alternativ hindrar även kommunens bebyggelseplaner.”

Likaså hindras en framtida utbyggnad av kombiterminalen i Rosersberg.

Ett förtydligande läggs inför antagandet till i detta avsnitt där det framgår att Länsstyrelsen i sitt granskningsyttrande anser att hela utredningsområdet för spårkorridor ska beaktas som riksintresseanspråk för Arlandabanan till dess att Trafikverket fattar beslut om en eventuell revidering av utredningsområdet.

Inför antagandet görs ett texttillägg att angivna skyddsavstånd måste beaktas vid planläggning och tillståndsprövning. Se avsnitt ”Järnvägar- Ostkustbanan och Arlandabanan”.

Trafikverket påtalar att det i riksintressekartan finns en markering ”järnväg precisering” som blir missvisande. All järnväg inom kommunen är av riksintresse, oavsett om det finns ett preciseringsdokument eller inte. Delsträckan mellan Skavstaby – Arlanda har pekats ut som riksintresse med en korridor.

Planförslaget visar kommunens intentioner och visar var störningar i kommunens planering kan uppstå. I riksintressekarta sida 118 finns enbart redovisat beslutade riksintressen med preciseringar. Det lager som används för Riksintressekartorna är Trafikverkets eget. I löptext läggs till att Trafikverket förväntas fatta beslut under 2022. I kommande kontinuerlig planering byts kartan ut så snart beslutet fattats.

Trafikverket påtalar att etablering av en tillkommande station på Arlandabanan kan behöva ha ytterligare markyta.

I planeringsinriktning för Trafik och mobilitet läggs inför antagandet till att:

”I efterföljande planering ska det hållas öppet för möjligheten att etablera ytterligare en station med dess angöring vid Arlandabanan samt för plats för en kollektivtrafiknod som försörjer Roslagsbanan och det lokala kollektivtrafiknätet.”

Vägar - E4 och E4.65

Trafikverket menar att problematiken med trafikalsstring och trängselproblem och i förlängningen försämrade funktion på E4 och E4.65 kan utgöra påtaglig skada på riksintresset. Ett fördjupat planeringsarbete som kan leda till en markanvändningsstrategi utan sådan påverkan behövs för att tillgodose riksintresset.

I den nära framtiden behövs en fördjupad dialog som kan leda till ökad samsyn och samverkan och att genomförande av nödvändiga infrastruktursatsningar inleds. Denna dialog kan med fördel inledas omgående genom en Arlandaförhandling.

Översyn av riksintresset pågår och Boverket är i sitt remissyttrande kritiskt till Trafikverkets tolkning av hur riksintresset ska beaktas och tillämpas i den kommunala planeringen. Det är särskilt aspekten påverkan på transportsystemet som behöver nyanseras menar Boverket. Ökad belastning är en del av den allmänna samhällsutvecklingen och kan inte generellt hanteras inom ramen för riksintressesystemet. Boverket skriver: ”Att begränsa eller hindra bebyggelseutveckling genom att hävda att riksintresse för kommunikation påtagligt försåras till följd av

ökade trafikmängder som uppstår då ny bebyggelse kommer till stånd, står inte i överensstämmelse med lagens syfte."

Trafikverket noterar att kommunen ställer sig positiva till kapacitetsökning på E4:an mellan Glädjen och Arlanda. Trafikverket har för avsikt att genomföra den åtgärden, dessvärre har den inte kunnat inrymmas i Trafikverkets förslag till ny Nationell plan som sträcker sig fram till 2033.

Trafikanalysen för den Regionala stadskärnan visar att kapacitetstaket nås redan år 2030 med två körfält och år 2040 med tre körfält. Det gör att förbättrad kapacitet på E4:an till och inom Arlandaregionen, med nya körfält och nya samt fullt utbyggda trafikplatser måste ha högsta prioritet.

Dessvärre är det kommunens bedömning att den enskilda åtgärden att bredda E4:an inte räcker särskilt långt.

När Trafikverket nu trots utebliven finansiering i Nationella planen fortsätter utreda breddad E4, behöver även följande projekt tas med:

- *Fullt utbyggd Måbyavfart*
- *Överfart över järnvägen öster om E4, mellan trafikplats Märsta och Arlanda flygplats*
- *Utbyggd trafikplats vid Nybygget*
- *Märsta station med omgivande järnvägsanläggnings spårstruktur och planskilda passager*
- *Planskild korsning i Rosersberg*
- *Breddning av Pinbacken och bussfil längs delar av väg 263*

14.1.2 Totalförsvarets militära del

Försvarsmakten saknar en beskrivning i text av påverkansområde övrigt och föreslår en text att använda i antagandehandlingen.

Inför antagandet kompletteras kapitlet Riksintressen med föreslagen text för Påverkansområde övrigt.

Länsstyrelsen och Försvarsmakten bedömer att det inte går att utesluta att den föreslagna bebyggelseutvecklingen i Rosersberg samt Västra Steninge slottsby kan innebära risk för skada på riksintressena för Rosersbergs övningsfält respektive Kungsängens övnings- och skjutfält. Väljer kommunen att gå vidare med planeringen så behöver konsekvenserna för riksintresset studeras närmare. Fortsatt dialog behöver ske inom ramen för pågående planprogram och kommande detaljplaner.

I kommande detaljplaner fortsätter samarbetet och dialogen om buller- och riskfrågorna.

Försvarsmakten har tidigare yttrat sig (FM2021-10320:5, daterat 2021-05-18) under samrådet av översiktsplanen. Delar av de synpunkter som framfördes i Försvarsmaktens samrådsyttrande kvarstår. Kommunen uppfattar att det som kvarstår är ett ytterligare förtydligande behövs av risk för konflikt mellan den verksamhet som bedrivs vid Rosersbergs övningsfält och kommunens inriktning att utveckla området för friluftsliv. Fortifikationsverket påtalar också detta samt att det tydligt bör framgå av översiktsplanen att Rosersbergs övningsfält i första hand är ett militärt övningsområde.

Granskningshandlingen redovisar det militära skjutfältet med en egen beteckning i mark- och vattenanvändningskartan, vilket är ett förtydligande jämfört med samrådshandlingen. Lagret har lagts till efter att Försvarsmakten påtalade risken för att området enbart betraktas som ett friluftsområde.

För att ytterligare undvika missförstånd så läggs kartlagret för militärt övningsfält till antagandehandlingen till i kartorna för Grön infrastruktur samt Andra värden.

Områdets höga naturvärden och ekosystemtjänster, finns där oavsett om marken används för militära övningar eller inte. Planförslaget pekar därför fortsatt ut markens användning som militärt skjutfält som samtidigt har höga naturvärden.

14.2. Kulturmiljövård

14.2.1 Venngarn

Länsstyrelsen anser att den föreslagna utvecklingen inom riksintresset Haga-Venngarn innebär en risk för påtaglig skada på riksintresset. Översiktsplanen ger inte tillräcklig vägledning för att säkerställa att de riksintressanta värdena blir fortsatt läsbara.

Riksintresset har låg tålighet för ytterligare bebyggelse inom slottsmiljön och stor noggrannhet kommer att krävas gällande placering och utformning av ny bebyggelse i den efterföljande planeringen.

I planförslaget läggs till antagandet ett förtydligande till i det geografiska avsnitten om Venngarn: "Nya tillägg ska noga studeras med utgångspunkt i platsens kulturhistoriska värden och Riksintresset för kulturmiljövård."

I den fortsatta planeringen kommer dialog med länsstyrelsen att inledas i tidigt skede.

14.2.2 Fysingen

Länsstyrelsen anser att förslaget om en planskild korsning vid Slottsvägen bör utgå ur planförslaget.

Kommunen delar inte denna uppfattning. Se vidare svar under punkt 6.4.1 samt 10.2 och i bifogad bilaga 1 – Länsstyrelsen i Stockholms granskningsyttrande.

En person finner det oroande att gränsen för kulturmiljövårdsområdet AB71 har flyttats och inte längre omfattar Krogsta. Personen är av uppfattningen att kommunen vill göra det enklare för exploatörerna i Bristaområdet att genomföra framtida planer.

Riksintresset för Kulturmiljövården för Skålhamra AB71 har ändrats efter beslut hos Riksantikvarieämbetet. Skålhamra har delats i två delar och delen som nu berör Sigtuna kommun heter AB630 Fysingen. Samtidigt med beslutet uteslöts området väster om järnvägen ur riksintresset och översiktsplanen rättar sig efter beslutet. Kommunen har inte kunnat påverka beslutet.

14.3. Geografiska riksintresseområden enligt 4 kapitlet miljöbalken

14.3.1 Mälaren med öar och stränder

Länsstyrelsen tar upp att den utpekade servicenoden Granby ligger inom riksintresset för Mälaren med öar och stränder och att den föreslagna bebyggelseutvecklingen i viss utsträckning kan anses omfattas av undantaget för utveckling av befintlig tätort.

Kommunen konstaterar att de delar av utpekad servicenod som ligger inom riksintresset är i anslutning till befintlig bebyggelse. Förslaget kvarstår till antagandehandlingen.

14.4. Andra värden

14.4.1 Miljökvalitetsnormer (MKN)

Miljökvalitetsnormer för vatten

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen behandlar MKN för vatten tillfredsställande men saknar viss information. För att kunna utgöra stöd i efterföljande planering anser länsstyrelsen att planförslaget behöver kompletteras med information om vilka risker kommunen ser för berörda vattenförekomster, samt tydligare information om de åtgärder som kommunen bedömer behöver vidtas för att säkerställa att miljökvalitetsnormerna kan följas. Länsstyrelsen informerar om att nya föreskrifter gäller från och med 22 december 2021. Miljöpartiet vill att översiktsplanen ska kompletteras med en översiktlig beskrivning och kartläggning över tillståndet i kommunens sjöar och vattendrag i förhållande till miljökvalitetsnormerna och till effekterna av de sammanlagda exploateringar som föreslås.

Antagandehandlingarna kompletteras i avsnittet "MKN för vatten" med text om vilka vattenförekomster som främst är berörda av översiktsplanens utpekade bebyggelseutveckling. Likaså adderas text med hänvisningar till de olika kapitel och avsnitt i planförslaget där åtgärder som kommunen bedömer behöver vidtas beskrivs.

En hänvisning ges också till kommunens vattenplan från 2016 där det på sida 22-25 finns konkreta åtgärdsbehov listade för sjöar och vattendrag, våtmarker och grundvatten. Denna plan kan dock komma att uppdateras över tid vilket poängteras.

Det finns i planförslaget sedan tidigare även generella planeringsinriktningar om hur det vid exploatering ställs krav på utredning av klimatförändringsrelaterade risker, risk för förorenad mark, PFAS, arsenik- och sulfidförekomster med mera.

I den digitala versionen av översiktsplanen adderas till antagandet aktuella uppgifter från VISS, både för gällande miljökvalitetsnormer och för vattenförekomsternas statusklassning. Informationen redovisas som kartlager under kategorin "Riksintressen och andra värden".

Miljöpartiet anser också att planförslaget ska redovisa att lokala, kommunala åtgärdsplaner för varje vattenförekomst ska tas fram. Vidare vill miljöpartiet att översiktsplanen omarbetas till sin struktur så att vattenfrågorna kan behandlas adekvat i efterföljande planering.

Under kapitlet "Andra värden", finns i planförslaget en text i avsnittet "MKN för vatten" som specificerar att alla Sveriges kommuner ska se till att verksamhetsutövare och enskilda minimerar sin påverkan på miljön och vid behov genomföra åtgärder i syfte att förbättra vattenkvaliteten för vattenförekomster.

Önskan om en annan struktur för vattenfrågorna framfördes även under samrådet och kommunen besvarade den i samrådsredogörelsen. Ett antal tillägg och revideringar har gjorts mellan samråd och granskning för att underlätta läsningen. Någon vidare omstrukturering inför antagandet är tyvärr inte möjlig. Strukturen för planförslaget följer boverkets översiktsplanemodell som lägger grunden för digitala översiktsplaner och för kontinuerlig planering. Strukturen är utarbetad och rekommenderad för kommuners översiktsplanering.

14.4.2 Skyddsavstånd

Trafikverket ser helst att de skyddsavstånd som gäller till E4:an och E4.65:an samt för att tillgodose riksintresset järnväg som nu står angivna under "Andra värden" bör föras in i avsnittet om riksintressen som ett förtydligande.

Planförslaget tar upp skyddsavstånden under rubrik "Skyddsavstånd till väg och järnväg" under "Andra värden".

För järnväg läggs inför antagandet en upplysning till om att angivna skyddsavstånd måste beaktas vid planläggning och tillståndsprövning. Tillägg görs i kapitel "Riksintressen och andra värden", under avsnittet "Järnväg - Ostkustbanan och Arlandabanan".

För väg görs inget tillägg under kapitel "Riksintressen" eftersom skyddsavstånden regleras av väglagen.

15. Planeringsunderlag

Sigtuna Vatten & Renhållning AB efterlyser Norrvattens riktlinjer för Hållbar vattenanvändning som antagits i kommunen.

Riktlinjerna är ett av underlagen till planförslaget och frågorna finns inarbetade i planförslaget. Se vidare lista i avsnitt "Planeringsunderlag". I avsnittet "Hållbarhetsmål för fysisk planering" inkluderas riktlinjerna i tre av målen för planeringen av den fysiska miljön:

- Robusta samhällen anpassade för ett förändrat klimat*
- Klimatsmart resurshushållning*
- Ekologiskt väl fungerande vattenmiljöer.*

Miljöpartiet anser inte att granskningshandlingen tillräckligt tydligt redovisar den gröna infrastrukturen i kommunen. Vidare önskar de att planförslaget redovisar kommunens vattenplan och skogsplan, både i text och kartform.

Kartlager finns att tillgå i den digitala översiktsplanen, vilket är samma lager som finns i ÖP2014, så som bland annat helhetsområden, ESKO och våtmarker.

Till antagandet läggs det i den digitala översiktsplanen till korshänvisning till naturreservoaten liksom bättre hänvisningar till lagren från vattenplanen och VISS.

Till antagandehandlingen läggs i den tryckta versionen också hänvisning in i två kartupplagen för både vattenplanen och Skogens pärlor så att det framgår tydligare att lagren finns tillgängliga digitalt.

Lantbrukarnas riksförbunds kommungrupp i Sigtuna (här förkortat LRF) anger att lokaliseringsutredningen för bostadsbebyggelse på jordbruksmark saknas i planeringsunderlagen på hemsidan och att det saknas motsvarande för industrier på jordbruksmark. Dessa utredningar måste finnas med i planeringsunderlagen, så det är möjligt att förstå resonemangen bakom exploatering av jordbruksmark. LRF påtalar även vikten av att frågan om exploatering på jordbruksmark är ordentligt utredd innan ÖP2022 antas.

Framförallt förordar planförslaget att jordbruksmark ska värnas. En stor del av utvecklingsinriktningen "Mångsidig blandstad och levande landsbygd" handlar om detta, se avsnitt "Tillvarata jordbruksmarkens värden". Se även exempelvis Kapitel "Arbete och näringslivs" planeringsinriktningar och avsnittet "Plats för ett diversifierat näringsliv".

Enligt miljöbalken ska ianspråktagande av jordbruksmark motiveras utifrån väsentligt samhällsintresse. I den översiktliga lokaliseringsstudien visar kommunen de avvägningar som har gjorts under framtagandet av översiktsplanen. Underlaget finns att tillgå efter förfrågan.

Studien hanterar bostadsändamål som betraktas som ett väsentligt samhällsintresse. Avvägningarna har lett fram till planförslagens mark- och vattenanvändningskarta.

Ytterligare avvägningar har även lett fram till utpekande i planförslaget där jordbruksmark tas i anspråk för verksamhetsområden, se avsnitt "Områden för Arlandas funktion utanför regionala stadskärnan".

En privatperson framför kritik mot ett av de kartunderlag som använts för bedömningar av naturvärden i översiktsplanen, som personen menar innehåller fel och bristfälliga påståenden. Detta gör att boende i områden missgynnas. De har tidigare varit i kontakt med kommunen angående detta.

Både gällande översiktsplan 2014 och planförslaget har naturvärdeslager som till sitt innehåll bedömts vara korrekta. De statliga myndigheterna kan utse kultur- och naturområden som är unika och värdefulla ur ett regionalt eller statligt perspektiv. Kommunen genomför även egna inventeringar där natur- och kulturmiljöer kan klassificeras som höga ur ett kommunalt perspektiv.

Planförslaget preciserar att bebyggelseutveckling på landsbygden ska vara restriktiv. Servicenoder på landsbygden har utpekats där mycket försiktig förtätning kan ske, eftersom de har tillgång till kollektivtrafik och ibland olika typer av service på landsbygden.

På övriga landsbygden är inriktningen att nuvarande markanvändning huvudsakligen ska fortgå. På grund av restriktioner för lågfartsflyg, andra riksintressen och strandskydd är möjligheten till bostadsbyggnation begränsad inom stora delar av landsbygden.

16. Synpunkter på HållbarhetskONSEKVENSBESKRIVNING OCH Miljökonsekvensbeskrivning.

16.1. Generellt om hållbarhetskONSEKVENSBESKRIVNINGEN

Miljöpartiet menar att planförslaget skulle hållit en kvalitetsmässig mycket högre nivå om hållbarhetskONSEKVENSBESKRIVNINGENS rekommendationer hade följts.

De rekommendationer från hållbarhetskONSEKVENSBESKRIVNINGEN som togs fram för samrådsförslaget och som kunde användas i översiktsplanen arbetades in i möjligaste mån till granskningshandlingarna.

Till antagandet arbetas återigen rekommendationer från granskningens hållbarhetskONSEKVENSBESKRIVNING in i möjligaste mån. Exempelvis så kompletteras till antagandet tätorterna Sigtuna och Rosersberg med planeringsinriktning om att verka för att naturvärden också nyskapas vid bebyggelseutveckling.

En del av hållbarhetskONSEKVENSBESKRIVNINGENS rekommendationer och åtgärdsförslag för själva översiktsplanen kvarstår dock. Kommunen bedömer att flera av dem är så pass detaljerade att de hör hemma i andra skeden än i översiktsplanearbetet. Andra är inte genomförbara inom ramen för Boverkets ÖP-modell som planförslaget följer.

De punkter som listas under "9.2 Fortsatt arbete" i hållbarhetskONSEKVENSBESKRIVNINGEN tar kommunen med sig i kommande kontinuerlig översiktsplanering. Där finns bland annat förslag på ytterligare fördjupat kunskapsunderlag som kan tas fram liksom detaljering av enskilda utvecklingsområden.

Gällande översiktsplan kommer under varje mandatperiod att aktivt utvärderas genom att en planeringsstrategi tas fram (Plan- och bygglagen, 3 kapitlet, 23§).

I planeringsstrategin ska viktiga strategiska frågor för att nå målen i kommunens vision för utvecklingen av den fysiska miljön lyftas och förslag ska ges på hur dessa kan genomföras. Likaså uppdaterar kommunen i planeringsstrategin om några förutsättningar har förändrats efter att översiktsplanen antogs och om behov finns av att ge uppdrag till förvaltningen om att ta fram nya utredningar, planer eller program.

17. Övrigt

17.1. Redaktionella synpunkter

Trafikverket och Länsstyrelsen noterar att endast två av Arlandas järnvägsstationer är synliggjorda på Riksintressekartan (sidan 118).

Planhandlingen redovisar alla tre stationerna, något som syns i den digitala versionen av planförslaget. Ny symbol läggs till antagandet in på kartan i den tryckta versionen.

Trafikverket och Länsstyrelsen har upptäckt att de grå järnvägssträckningarna i kartans bakgrundsmaterial skiljer sig åt i sträckning jämfört med de röda i det trycka granskningsförslaget.

Kommunen tackar för att misstaget uppmärksammats. Detta karttekniska problem åtgärdas så att den röda linjen sammanfaller med bakgrundskartans till antagandehandlingen.

Trafikverket och länsstyrelsen uppmärksammar kommunen på att det i utvecklingsinriktningskartan syns två stationsförslag på Arlandabanan som ser ut att vara befintliga. De bör markeras som föreslagna av kommunen.

Planförslaget rättas till antagandehandlingen.

Trafikverket och länsstyrelsen vill att kartan med riksintressen justeras så att kombiterminalen till Rosersberg är befintlig.

Kartan redovisar riksintressen utifrån gällande beslut och baseras på Länsstyrelsens geodatakatalog. Kommunen kan alltså inte själva korrigera detta kartlager.

Sedan beslut om riksintressen för kommunikation fattades har trafikplats Rosersberg och Kombiterminal Rosersberg anlagts. Kartan redovisar därför dessa objekt, samt den anslutande vägen mellan trafikplatsen och kombiterminalen, som planerade riksintresseanläggningar istället för befintliga. Trafikverket avser fatta ett nytt beslut om riksintressen för kommunikation under 2022.

Kommunen inväntar korrekta lager från myndigheten och lägger in dem i den digitala versionen av planförslaget så snart de finns tillgängliga.

Försvarsmakten påpekar att Västra Steninge slottsby ligger inom påverkansområde för buller eller annan risk för riksintresset för Kungsängens skjutfält.

Planförslaget rättas till antagandehandlingen.

Länsstyrelsen anser att beskrivningen av Skepptuna behöver kompletteras så att även Arlandas flygbullerrestriktioner framgår, vilket också kan påverka utbyggnad av befintliga tätorter, enligt riksintressepreciseringen för Arlanda flygplats.

Planförslaget kompletteras till antagandehandlingen under avsnittet om Skepptuna.

Sigtuna Vatten & Renhållning AB önskar att ordet ”avlopp” byts ut till ”spill”. Andra förslag på ändringar i text finns i yttrandet. Sigtuna Vatten & Renhållning AB önskar bland annat att lokalt omhändertagande av dagvatten inom fastighetsgränsen.

Önskemålet ändras inför antagandet vid några tekniska textpartier. Där texten är mer allmänt hållen, t.ex. under Geografiska området behålls det mer allmänt välkända begreppen till exempel ”vatten- och avloppsanläggning”.

Övriga förslag till korrigeringar ändras till antagandehandlingen. Dock detaljeras inte planförslaget med skrivingar om lokalt omhändertagande av dagvatten, LOD. Vid relevanta textpartier, hänvisar planförslaget till kommunens vattenplan, dagvattenpolicy kommande dagvattenplan.

17.2. Instanser utan erinran eller som avstår från att yttra sig

- E.O.N.
- Havs- och vattenmyndigheten
- Lantmäteriet
- MSB, Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap
- Sjöfartsverket
- Sollentuna kommun
- Sveriges geologiska undersökningar (SGU)
- UAN – utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, Sigtuna kommun
- Upplands Väsby kommun
- Uppsala länsstyrelse
- Vallentuna kommun
- Vattenfall – se samrådet

17.3. Svar till övriga frågor

Svar till övriga synpunkter som inte berör planförslaget eller hanteras i andra sammanhang än översiktsplaneringen redovisas nedan.

17.3.1 Sigtuna stad

En privatperson anger att en bättre matbutik behövs. ICA är den enda fullservicebutiken och personen anser att det behövs ICA Maxi eller Stora Coop. Bland privatpersoner har det också uttryckts ett behov av fler parkeringsplatser. En person anger att det särskilt vid lunchtid, helgdagar och under turistsäsongen är svårt att hitta parkeringsplats i Sigtuna stad, vilket personen anser är dålig reklam för Sigtuna.

Inriktningen för Sigtunas stadskärna är i huvudsak bevarande, men varsam utveckling kan ske med utgångspunkt i platsens kulturhistoriska värden. Kommunen verkar för att minska behovet av resande med bil och en av planeringsinriktningarna för Sigtuna är att verka för utvecklad kollektivtrafik med god turtäthet i stråket Sigtuna stad-Märsta-Arlanda. Detta ses som viktigt för att stärka Sigtuna stad som besöksmål och plats i region. Lidl finns i Stadsängarna

17.3.1 Sigtuna stadsängar

En privatperson beskriver parkeringssituationen i Stadsängarna som ogästvänlig och kaotisk för besökare, då besöksparkering gäller i max två timmar. Ett större behov kan förväntas då området inte är färdigbyggt än och personen anser att frågan är delvis kommunens ansvar.

Kommunen bistår inte med gästparkering till boende, det är fastighetsägarens ansvar att tillgodose behovet av parkering. Parkeringssituationen kommer att förbättras under områdets utbyggnad, f.n. pågår uppförande av ett P-hus.

17.3.2 Förbättrad busstrafik

En privatperson anser att bostadsområden bör trafikeras med små eldrivna bussar som är anpassade för korta sträckor och har en hög turtäthet, i stället för de stora ledbussar som ofta är tomma när de kör i personens bostadsområde. De små bussarna kan ersätta bilen vid kortare resor som personen menar att många tar bilen till idag.

Kommunen tackar för förslaget. I kapitlet Trafik och mobilitet lyfts de åtgärder som kommunen anser är viktiga för att göra trafiksystemet attraktivt och långsiktigt hållbart. Bland annat anges att kommunen ska verka för att göra det enklare att resa hållbart och underlätta för eldrivna fordon genom att tidigt i planeringen verka för att

möjliggöra för laddstolpar på parkeringsplatser i nyttillkomna områden, samt vid stora trafikalkstrande målpunkter, såsom pendlarparkeringar och centrumanläggningar.

18. Bilaga 1 – Länsstyrelsen i Stockholms granskningsyttrande.

Se följande sidor.

Enheten för bostäder och fysisk planering
Anna Knight

Sigtuna kommun
kontaktcenter@sigtuna.se

Översiktsplan för Sigstuna kommun – Granskningsversion

Sigtuna kommun har överlämnat ett förslag till översiktsplan i samband med granskning enligt 3 kap. 12 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Länsstyrelsen har den 21 juni 2021 lämnat ett samrådsyttrande över planens samrådsversion. Av den redovisade samrådsredogörelsen framgår hur kommunen har beaktat Länsstyrelsens synpunkter.

Granskningsyttrandet ska enligt 3 kap. 20 § PBL redovisas tillsammans med översiktsplanen. Om länsstyrelsen inte har godtagit planen i viss del ska det anmärkas i den antagna planen.

Länsstyrelsens uppdrag

I granskningsyttrandet ska länsstyrelsen kontrollera och yttra sig i enlighet med bestämmelserna i 3 kap. 16 § PBL.

Länsstyrelsen har under granskningen gett Försvarsmakten, Luftfartsverket, Trafikverket och Statens geotekniska institut möjlighet att inkomma med synpunkter. Granskningsyttrandet redovisar svar från dessa gällande de frågor som Länsstyrelsen har att bevaka under utställningen. Se även bilagor med inkomna yttranden.

Länsstyrelsens ställningstaganden

Riksintressen

Riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap. 6 § miljöbalken

Fysingen

Det framgår av översiktsplanen att kommunen önskar se en planskild korsning vid Slottsvägen norr om Rosersbergs pendeltågsstation. Trafikverket har tidigare inlett ett arbete med en vägplan för en ny planskild korsning och i det sammanhanget har Länsstyrelsen påtalat att förslaget, som innebär en bro vid järnvägen, kommer att medföra påtaglig skada på riksintresset Fysingen (tidigare Skålhamravägen). Detta har framförts i yttrandet över Trafikverkets samrådsremiss gällande den planskilda korsningen vid Slottsvägen (Länsstyrelsens dnr 343-12065-2019) samt i yttrandet till Trafikverket om den

Datum
2022-02-21

Beteckning
4012-81386-2021

förväntade miljöpåverkan av bron (Länsstyrelsens dnr 343-27529-2019). Trafikverket har sedan dess beslutat att inte gå vidare med planen. Till grund för Trafikverkets beslut fanns även andra planeringsförutsättningar, däribland fornlämningsfrågan.

Kommunen nämner i översiktsplanen att sambandet mellan Norrsunda kyrka och Rosersbergs slott är svagt och att en planskild korsning kan stärka sambandet. Länsstyrelsen anser att kopplingen mellan Rosersbergs slott och Norrsunda kyrka har underordnad betydelse för riksintresset och att de uttryck som riskerar att påtagligt skadas hör samman med fornlämningsmiljön som finns inom riksintresset på östra sidan om Ostkustbanan.

Mot bakgrund av detta anser Länsstyrelsen att förslaget om en planskild korsning vid Slottsvägen bör utgå ur översiktsplanen.

Haga-Venngarn

Länsstyrelsen anser att den föreslagna utvecklingen inom riksintresset Haga-Venngarn innebär en risk för påtaglig skada på riksintresset. Översiktsplanen ger inte tillräcklig vägledning för att säkerställa att de riksintressanta värdena blir fortsatt läsbara. Riksintresset har låg tålighet för ytterligare bebyggelse inom slottsmiljön och stor noggrannhet kommer att krävas gällande placering och utformning av ny bebyggelse i den efterföljande planeringen.

Riksintresse för kommunikation enligt 3 kap. 8 § miljöbalken

Arlandabanan

I översiktsplanen identifieras Arlandabanan som en del av riksintresset Ostkustbanan. Arlandabanan bör istället beskrivas som ett eget riksintresse som ansluts till riksintresset Ostkustbanan på två platser; Skavstaby och Myrbacken.

Trafikverket har pekat ut ett utredningsområde för två nya spår på sträckan Skavstaby-Arlanda (UA2). Det framgår av översiktsplanen att kommunen förordar ett alternativ där de nya spåren går på östra sidan om nuvarande spår. Trafikverket arbetar nu med en översyn av utredningsområdet men beslut om en eventuell revidering har inte fattats ännu. Länsstyrelsen anser att det bör framgå av översiktsplanen att hela utredningsområdet (UA2) ska beaktas som riksintresseanspråk för Arlandabanan till dess att Trafikverket fattar beslut om en eventuell revidering av utredningsområdet. Beskrivningen av riksintresset i översiktsplanen bör även justeras för att tydliggöra att en tillkommande station på Arlandabanan kan behöva ytterligare markyta än vad som ryms inom det utpekade utredningsområdet. Vidare pekar kommunen på möjligheten till två nya stationslägen, vilket Trafikverket menar inte är möjligt att bekräfta i nuläget eftersom en analys med två stationer inte har genomförts.

Datum
2022-02-21

Beteckning
4012-81386-2021

Ostkustbanan

Trafikverket bedriver en lokaliseringsutredning för fler spår på Ostkustbanan på sträckan mellan Uppsala och länsgränsen till Stockholms län. Hur de två tillkommande spåren ska ansluta mot befintlig bana kring länsgränsen är oklart men Trafikverket vill uppmärksamma kommunen på att anslutningspunkten sannolikt kommer att bli inom Sigtuna kommun kring Myrbacken eller längs Arlandabanan. Det är i nuläget inte möjligt att markera ett spårreservat för dessa spår, eftersom utredningen befinner sig i ett tidigt skede, men Trafikverket vill uppmärksamma kommunen på att fler spår eventuellt kan komma in i kommunens norra del.

Formalia

Till antagandet bör kartan över riksintressen för kommunikation justeras så att det framgår att terminalen i Rosersberg är befintlig. Samtliga av Arlandas järnvägsstationer bör också inkluderas i kartan och järnvägssträckningen (markerad i rött) bör justeras så att den överensstämmer med sträckningen i bakgrundskartan. Vidare bör de två stationerna på Arlandabanan som i kartan över utvecklingsinriktningen markerats som befintliga, istället markeras som av kommunen föreslagna.

Riksintresse för totalförsvaret enligt 3 kap. 9 § miljöbalken

Kungsängens övnings- och skjutfält och Rosersbergs övningsfält

Försvarsmaktens bedömning är att det inte går att utesluta att den föreslagna bebyggelseutvecklingen i Rosersberg och Steninge slottsby kan innebära risk för skada på riksintresset. Länsstyrelsen finner inte skäl att göra en annan bedömning. Det är därför viktigt med en fortsatt dialog mellan kommunen och Försvarsmakten inom ramen för pågående och kommande planprocesser i dessa områden.

Vad gäller utbyggnadsområdet i anslutning till Steninge slottsby, som ligger inom riksintressets påverkansområde, bedömer Försvarsmakten att området i dagsläget inte utsätts för bullernivåer som innebär att ny störningskänslig bebyggelse skulle riskera påtaglig skada på riksintresset med hänsyn till buller. Försvarsmakten framhåller dock att det inte går att utesluta att en utveckling i området kan innebära en negativ påverkan på verksamheterna som utgör riksintresset med hänsyn till andra aspekter än buller. Därför behöver konsekvenserna för riksintresset studeras närmare i kommande planprocesser.

Påverkansområde övrigt

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen inför antagandet bör kompletteras med en beskrivning i text av det som kallas ”påverkansområde övrigt”. Se Försvarsmaktens yttrande, bilaga 1, för förslag på text. Det är särskilt viktigt att det framgår att alla plan- och lovärenden som berör detta område ska remitteras till Försvarsmakten.

Datum
2022-02-21

Beteckning
4012-81386-2021

Riksintresse Mälaren med öar och stränder enligt 4 kap. 1 och 2 §§ miljöbalken

Den utpekade servicenoden Granby ligger inom riksintresset Mälaren med öar och stränder. Kommunens intention är att utveckla området med ny småhus-bebyggelse, en förbättring av infrastrukturen och en utökning av servicen. Utvecklingen ska ske i anslutning till befintlig bebyggelse och i området vid Hammaren/Hagtorp. Länsstyrelsen anser att den föreslagna bebyggelse-utvecklingen i viss utsträckning kan anses omfattas av undantaget för utveckling av befintlig tätort men att en sådan utveckling bör ske i anslutning till den redan bebyggda miljön varför inte hela det markerade området i granskningshandlingen kan omfattas av undantaget.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen behandlar MKN vatten tillfredställande på många sätt men saknar viss information för att kunna bedöma förutsättningarna för att genomföra den planerade bebyggelseutvecklingen och samtidigt följa miljökvalitetsnormerna. För att planen ska utgöra ett fullgott stöd i efterföljande planering anser Länsstyrelsen att planen inför antagandet bör kompletteras med information om vilka risker kommunen ser för berörda vattenförekomster, samt tydligare information om vilka åtgärder som kommunen bedömer behöver vidtas för att säkerställa att miljökvalitetsnormerna kan följas.

Länsstyrelsen vill informera kommunen om att från och med den 22 december 2021 gäller nya föreskrifter om kvalitetskrav för vattenförekomster varför vissa uppgifter i planen kan vara inaktuella (se <https://viss.lansstyrelsen.se/>). En skillnad mot tidigare är att miljökvalitetsnormen nu kan skilja sig åt mellan olika kvalitetsfaktorer för samma vattenförekomst. Det möjliggör att de kvalitetsfaktorer som är svåra att förbättra till det ursprungliga målåret (2015) kan medges en tidsfrist eller få mindre stränga krav. Kommunen bör uppdatera informationen i översiktsplanen så att den överensstämmer med de nya miljökvalitetsnormerna för de berörda vattenförekomsterna.

Hälsa och säkerhet samt risk för olyckor, översvämning eller erosion

Buller

I översiktsplanen pekas Skepptuna ut som en av fem servicenoder på landsbygden. Kommunens intention är att planera utbyggnad med småhus i anslutning till Skepptunas bygdegård, skola och förskola. Det framgår av översiktsplanen att Skepptuna berörs av flygbullerrestriktioner vilka innebär att en ny tätort inte får tillkomma i området. Länsstyrelsen anser att beskrivningen av Skepptunas utvecklingspotential för tydlighets skull behöver kompletteras så att det framgår att flygbullerrestriktionerna också kan påverka utbyggnad av befintliga tätorter enligt riksintressepreciseringen för Arlanda flygplats.

Datum
2022-02-21

Beteckning
4012-81386-2021

Farligt gods och farlig verksamhet

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen ger kommunen förutsättning att på ett godtagbart sätt hantera risker kopplade till transporter av farligt gods i efterföljande planering. Länsstyrelsen vill dock uppmärksamma kommunen på att sekundärleden Måbyleden mellan E4 och Fältvägen slutar innan målpunkten för transporterna. I efterföljande planering behöver kommunen beakta risker med transporter av farligt gods hela vägen fram till målpunkten.

Beslut i detta ärende har fattats av länsöverdirektör Åsa Ryding med översiktsplanerare Anna Knight som föredragande. I den slutliga handläggningen av ärendet har även samhällsbyggnadsdirektör Mathias Wahlsten, miljödirektör Johanna Lindgren och rättsdirektör Helena Remnerud medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor:

1. Yttrande från Försvarmakten
2. Yttrande från Statens geotekniska institut
3. Yttrande från Trafikverket

Sändlista:

Försvarmakten/HK
Luftfartsverket
Statens geotekniska institut
Trafikverket Region Stockholm